

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież dla terenu części działki o nr ewid. 60/1, obręb Kamionka, działki nr ewid. 60/2, obręb Kamionka oraz część działki nr ewid. 4, obręb Studzieniec i działki nr ewid. 3 oraz działki nr ewid. 9, obręb Studzieniec.

opracowanie:

mgr Łukasz Bartoszewski

Ł. Bartoszewski

mgr inż. Małgorzata Kielik

M. Kielik

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne	3
1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne	3
1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały	4
2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	7
2.1. Położenie i użytkowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	7
2.3. Podłoże i surowce mineralne	7
2.4. Warunki wodne	8
2.5. Gleby	10
2.6. Flora i fauna	10
2.7. Formy ochrony przyrody	12
2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki	14
2.9. Klimat lokalny	14
2.10. Jakość powietrza	15
2.11. Klimat akustyczny	16
3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	17
3.1. Cel opracowania projektu planu	17
3.2. Ustalenia projektu planu	18
3.3. Powiązania z innymi dokumentami	19
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	20
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	21
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu	22
6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko	27
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	27
6.2. Oddziaływanie na krajobraz	28
6.3. Oddziaływanie na powietrze	29
6.4. Oddziaływanie na klimat	29
6.5. Oddziaływanie na wody	30
6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne	31
6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną	31
6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki	32
6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny	33
6.10. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	34
6.11. Oddziaływanie na całość środowiska przyrodniczego	34
7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	35
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	35
9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	36
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku	37
11. Streszczenie	37

1. Informacje ogólne

1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież dla terenu części działki o nr ewid. 60/1, obręb Kamionka, działki nr ewid. 60/2, obręb Kamionka oraz część działki nr ewid. 4, obręb Studzieniec i działki nr ewid. 3 oraz działki nr ewid. 9, obręb Studzieniec.

Plan sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XVII/124/2019 Rady Gminy Chodzież z dnia 20 grudnia 2019 r.

Głównym celem prognozy, jest określenie skutków działań związanych ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu i ich wpływ na całokształt środowiska, jego poszczególne komponenty oraz na warunki życia i zdrowie ludzi.

Prognoza skutków oddziaływania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko jest elementem systemu planowania przestrzennego, wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, z nowelizacją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 r. poz. 1219 ze zm.).

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu zmiany planu miejscowego wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2020 poz. 293 ze zm.).

Aktualnie, obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2020 poz. 283 ze zm.).

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Przepisy tej ustawy są wdrożeniem do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym i unijnym w Dyrektywach Wspólnot Europejskich, w tym:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. L 26 z dnia 28 stycznia 2012 r.),
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z dnia 22 lipca 1992 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej Dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z dnia 14 lutego 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z dnia 29 stycznia 2008 r.).

Zgodnie z ww. ustawą, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów. Prognoza jest sporządzana do planu i zmiany planu.

Według art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko „Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany takiego

dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.”

Ponadto „Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.” Zgodnie z art. 48 ust. 4 ww. ustawy „Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1: 1) pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy; 2) pkt 3, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu.”

Ponadto zgodnie z art. 48 ust. 5 ww. ustawy „Występując o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1, przedkłada informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49.”

Prognoza staje się dokumentem z chwilą jej wyłożenia do publicznego wglądu na okres 21 dni łącznie z projektem planu, po uprzednim ogłoszeniu w miejscowej prasie. Przy wyłożeniu, projekt planu i prognoza są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć bezpośredni wpływ na decyzje Rady Gminy w sprawie uchwalenia planu.

1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, część tekstowa uchwały oraz rysunek planu, stanowiący obowiązujący załącznik graficzny uchwały.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r., prognoza oddziaływania na środowisko winna rozpatrywać zagadnienia w dostosowaniu do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, w tym wypadku do projektu zmiany planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego, zawierając:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Ponadto prognoza winna określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2018 poz. 1614 ze zm.)

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza winna przedstawiać również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r., informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Stosownie do wymogu art. 53 wyżej wymienionej ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy tj. regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

W prognozie wykorzystano wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów szczególnych.

Prognozę opracowano w oparciu o pakiet informacji zawartych w materiałach:

- 1) materiały kartograficzne:
  - mapa zasadnicza 1:1 000,
  - mapa ewidencyjna 1:1 000,
  - mapa topograficzna 1:10 000,
  - mapa hydrograficzna 1:50 000;
- 2) dokumenty i inne materiały:
  - uchwała nr XVII/124/2019 Rady Gminy Chodzież z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież dla terenu części działki o nr ewid. 60/1, obręb Kamionka, działki nr ewid. 60/2, obręb Kamionka oraz część działki nr ewid. 4, obręb Studzieniec i działki nr ewid. 3 oraz działki nr ewid. 9, obręb Studzieniec,
  - projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
  - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież, uchwalone uchwałą nr VII/41/10 Rady Gminy Chodzież z dnia 30 sierpnia 2010 r. ze zm.,
  - Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chodzież na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 – na dzień sporządzenia Prognozy środowiskowej brak jest aktualniejszego dokumentu (aktualniejszego programu ochrony środowiska dla gminy),
  - Uchwała Nr XXI/142/2016 Rady Gminy Chodzież z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Chodzież na lata 2016-2025,

- Uchwała Nr IV/32/2011 Rady Powiatu Chodzieskiego z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Chodzieskiego na lata 2011-2020,
- „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967),
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018, WIOŚ w Poznaniu, kwiecień 2019 r.,
- Klasyfikacja wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ w Poznaniu, 2017 r.,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r. (wg badań PIG), WIOŚ w Poznaniu,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik, 2013 r.,
- Gumiński R., 1951, Meteorologia i klimatologia dla rolników, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa,
- Kondracki J. 2002. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
- Matuszkiewicz J. M. Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGiPZ PAN, Warszawa, 2008,
- Tryjanowski P., Łuczak A. Wpływ elektrowni słonecznych na środowisko przyrodnicze. „Czysta energia” - nr 1/2013.

3) strony internetowe:

- <http://stat.gov.pl>,
- <http://www.poznan.rzgw.gov.pl>,
- <http://geoportal.kzgw.gov.pl>,
- <http://poznan.wios.gov.pl>,
- <http://www.psh.gov.pl>,
- <http://mjwp.gios.gov.pl>,
- <http://bazagis.pgi.gov.pl>,
- <http://maps.geoportal.gov.pl>,
- <http://chodziez.e-mapa.net/>,
- <https://www.google.pl/maps>,
- <http://www.ambiens.pl/>,
- <http://crfop.gdos.gov.pl/>,
- <http://www.natura2000.gdos.gov.pl>.

Powyższe materiały, wizja terenowa oraz informacje przekazane przez Urząd Gminy pozwoliły rozpoznać stan środowiska, jego użytkowanie, podatność na degradację oraz możliwości podniesienia jego kondycji. Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanej wiedzy o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Oceniono potencjalne zagrożenie środowiska oraz wpływ skutków realizacji ustaleń planu na jego funkcjonowanie. Zwrócono uwagę na ewentualne niepożądane konsekwencje, proponując sposoby ich zminimalizowania. Prognozę oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono za pomocą techniki listy identyfikacyjnej, w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w dostosowaniu do stopnia szczegółowości ustaleń projektu planu.

2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Położenie i użytkowanie terenu

Obszar opracowania położony jest w północno-zachodniej części gminy Chodzież. Obejmuje działki obrębu Kamionka i Studzieniec, o łącznej powierzchni ok. 37,5 ha. Przedmiotowy teren jest użytkowany rolniczo.

Przez omawiany teren przebiegają napowietrzne sieci elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV oraz niskiego napięcia i stacja elektroenergetyczna SN. Zgodnie z mapą ewidencyjną omawiany obszar stanowi: grunty orne – RV, RVI oraz grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – Lzr-RV oraz Lzr-PsVI.

Sąsiedztwo przedmiotowego terenu stanowią tereny leśne, tereny użytkowane rolniczo, tereny zabudowy zagrodowej, a także ferma drobiu oraz tereny komunikacji – drogi gminne. W odległości ok. 1,0 km na południe od granic obszaru objętego projektem planu przebiega droga krajowa nr 11, natomiast w odległości ok. 2,0 km znajduje się droga wojewódzka nr 183.

2.2. Rzeźba terenu

Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne J. Kondrackiego (2002) omawiany teren położony jest w granicach prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316), w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie (315.5), w mezoregionie Pojezierze Chodzieskie (315.53).

Gmina Chodzież charakteryzuje się bardzo urozmaiconą rzeźbą. W jej granicach można wyróżnić trzy główne jednostki geomorfologiczne:

- 1) Pradolinę Noteci,
- 2) zespół powierzchni wysoczyznowych z kompleksem moren czołowych,
- 3) równinę sandrową.

Obszar objęty opracowaniem projektu zmiany miejscowego planu znajduje się w obrębie pradoliny Noteci, która obejmuje dolinę Noteci i przyległe do niej powierzchnie terasowe. Analizowany obszar położony jest na terasie górnej, gdzie rzędne terenu wynoszą od 95,0 m do 100,0 m n.p.m. Generalny spadek terenu występuje w kierunku południowoschodnim. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami.

2.3. Podłoże i surowce mineralne

Pod względem geologicznym teren gminy Chodzież położony jest na pograniczu dwóch jednostek geologiczno-strukturalnych: Wału Kujawsko-Pomorskiego - obejmującego północno-wschodnią część gminy oraz Niecki Szczecińsko - Łódzkiej - obejmującej południowo-zachodnią część gminy.

Jednostki te zbudowane są ze skał osadowych powstałych w triasie, jurze, kredzie dolnej i górnej: z piaskowców, mułowców, wapieni dolomitycznych, margli i ilowców.

Młodsze osady trzeciorzędowe w granicach gminy osiągają miąższość od 70 do 150 m. Największą miąższość osiągają osady miocenu - do 50 m.

Utwory czwartorzędowe tworzą poziom o zmiennej miąższości, uzależnionej od morfologii głębszych warstw podłoża. Najstarsze osady czwartorzędowe z okresu zlodowaceń południowopolskich stanowią gliny zwałowe o miąższości od 20 m do 40 m, występują w południowo-zachodniej części gminy. Bliżej powierzchni występują osady zlodowaceń środkowopolskich - piaszczysto-żwirowe z przewarstwieniami ilów z mułkami zastoiskowymi oraz gliny zwałowe rozdzielone lokalnie przewarstwieniami piaszczysto-żwirowymi z mułkami. Kompleksy piaszczysto-żwirowe tworzą głównie dwa poziomy. Ich średnia miąższość wynosi około 40 m. Kompleks glin zwałowych tworzy dwa poziomy. Pierwszy to gliny zwałowe zlodowacenia Odry o miąższości od 10 m do 25 m, natomiast drugi to gliny zwałowe zlodowacenia Warty o miąższości od 20 m do 25 m. Strefę przypowierzchniową stanowią piaski i żwiry wodnolodowcowe (ze zlodowacenia północnopolskiego) o miąższości do 20 m poziomu dolnego i od 5 m do 10 m poziomu górnego. Nad poziomem piaszczystym znajduje się warstwa glin zwałowych o miąższości około 10 m.

Charakterystycznym elementem budowy geologicznej są wały moren czołowych. Zbudowane są z różnoziarnistych piasków z glaznikami, soczew glin, mułków i ilów. Przewarstwienia gliniaste mają grubość do 3 m i długość do 50 m. Najmłodsze osady pochodzą z holocenu, są to osady pochodzenia organicznego i mineralno-organicznego: torfy, gytie, namuły, piaski próchniczne i humusowe. Ich miąższość dochodzi do 3 m, występują w obrębie Pradoliny Noteci oraz w obniżeniach na równinie sandrowej. Osadami mineralnymi tego okresu są piaski rzeczne, luźne ze żwirem i warstwami żwirowymi, o miąższości w obrębie Pradoliny do kilkunastu metrów, tworzące terasy zalewowe do 2 m nad poziom rzeki. W obrębie dna Pradoliny występują niewielkie powierzchnie madów, osadów mineralno-organiczych, powstających w czasie powodzi.¹

Na obszarze objętym projektem zmiany planu nie występują złoża kopalin.²

2.4. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Na przedmiotowym obszarze nie występują wody powierzchniowe. W odległości ok. 1,2 km na południe od granicy opracowania projektu zmiany planu zlokalizowane są stawy.

Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Teren opracowania zlokalizowany jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Boleмка - kod PLRW600023188589, na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty.

Zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 1638) JCWP Boleмка należy do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty.

Monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych na przedmiotowym obszarze prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Zgodnie z „Klasyfikacją wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2016”, opublikowaną przez WIOŚ w Poznaniu, w punkcie pomiarowo-kontrolnym Boleмка - Ciszewo, znajdującym się najbliższym obszarze opracowania, w granicach jednolitej części wód Boleмка - kod PLRW600023188589, wykazała następujące wyniki:

- klasa elementów biologicznych - II,
- klasa elementów fizykochemicznych - poniżej stanu dobrego,
- klasa elementów hydromorfologicznych - II,
- stan ekologiczny - umiarkowany.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1482) dla klasyfikacji elementów biologicznych klasa II oznacza stan dobry biologicznego wskaźnika jakości wód powierzchniowych.

Stan poniżej dobrego dla elementów fizykochemicznych oznacza niespełnienie wymogów II klasy.

Jednolitej części wód powierzchniowych, takiej jak struga, strumień, potok, rzeka lub kanał, niewyznaczonej na podstawie przeglądu warunków hydromorfologicznych jako sztuczna lub silnie zmieniona nadaje się w zakresie tych elementów klasę I, jeżeli są spełnione wymagania dla klasy I

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież

² <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm>

określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia. W przypadku braku spełnienia wymagań dla klasy I, nadaje się tej jednolitej części wód klasę II w zakresie elementów hydromorfologicznych.

Zgodnie z interpretacją wyników badań, zamieszczoną w ww. rozporządzeniu, jednolitej części wód, na terenie której położony jest obszar objęty zmianą planu, nadaje się III klasę jakości wód powierzchniowych.

Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2017-2018 – zamieszczoną na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (www.gios.gov.pl/pl/component/content/article/8-pms/100-badanie-i-ocena-stanu-rzek): stwierdzono, że dla jednolitej części wód powierzchniowych Boleмка PLRW600023188589, na rok badań 2017: klasyfikacja stanu chemicznego jest następująca: stan chemiczny poniżej dobrego, ocena stanu jcw p zły stan wód

Wody podziemne

Zgodnie z Atlasem hydrogeologicznym Polski (Paczyński, 1995) gmina Chodzież znajduje się w makroregionie północno-zachodnim, w regionie wielkopolskim (VI), w subregionie gnieźnieńsko-kujawskim (VI₃).

Teren objęty projektem zmiany planu położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 35, o kodzie GW600035.

Głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych zależy jest od budowy geologicznej, ukształtowania terenu, klimatu pór roku i pokrycia terenu roślinnością. Na obszarze gminy można wyróżnić trzy strefy występowania tego poziomu, różniące się głębokością występowania, źródłem zasilania i miąższością:

- 1) Pierwsza strefa, w której poziom wód podziemnych najpłycej występuje na obszarze doliny Noteci, a głębokość jego zalegania zależy jest od stanu wód w Noteci. Zalega on w obrębie dolin najczęściej do 1 m, a w strefie przydolinnej do 2,0 m p.p.t. Wody te są silnie zanieczyszczone.
- 2) Druga strefa obejmuje swoim zasięgiem wody gruntowe w obrębie mniejszych dolin rzecznych i cieków oraz zbiorników wodnych i dolin na obszarze krawędziowym wysoczyzny (rejon dopływów rzeki Flinty do 1,0 m p.p.t.).
- 3) Trzecia strefa obejmuje wody przypowierzchniowe w obrębie równiny sandrowej, w południowej i zachodniej części gminy. Zalega on na zmiennej głębokości od 8 do 18 m p.p.t. Zasilany jest głównie przez opady atmosferyczne. Wydajność studni ujmujących wody tego piętra wynosi od 10-30 m³/h. Stan sanitarny wody jest bardzo dobry.³

Według Mapy Hydrograficznej Polski na analizowanym terenie należy spodziewać się zalegania I poziomu wód gruntowych na poziomie 5,0 m p.p.t.

W granicach obszaru opracowania występują grunty o średniej przepuszczalności – piaski i skały lite silnie uszczelnione. Przepuszczalność gruntów, która określa warunki obiegu wody, związana jest z rozmieszczeniem utworów skalnych na tle rzeźby terenu. Najważniejszą rolę odgrywają cechy litologiczne skał i gruntów, które informują o zdolności do przewodzenia wody. Przepuszczalność pionowa wskazuje na możliwości zasilania wód podziemnych. Szczególną rolę odgrywa przepuszczalność utworów powierzchniowych, tj. gruntów zalegających pod warstwą poziomu próchnicznego, zwykle znajdującego się na głębokości do 1 m poniżej powierzchni terenu.

Analizowany obszar położony jest w zasięgu występowania udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 138 Pradolina Toruń - Eberswalde (Notec). Jego powierzchnia wynosi 1863 km², natomiast szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 192 720 m³/d. Zbiornik jest podatny, a częściowo bardzo podatny na antropopresję.

Na przedmiotowym terenie nie występują ujęcia wód podziemnych.

---

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych JCWPd nr 35 został określony jako dobry.

Ocenę jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r. (wg badań PIG), przeprowadzono w punkcie monitoringowym w miejscowości Szamocin, w gminie Szamocin, w powiecie chodzieskim, zlokalizowanym na obszarze JCWPd nr 35, na terenie zabudowy miejskiej luźnej, najbliższej terenu opracowania planu. Głębokość otworu wynosiła 190 m, poziom wodonośny izolowany mułkami o miąższości 20 m, w profilu węgiel brunatny. Badania wykazały III klasę jakości wskaźników fizyczno-chemicznych oraz II końcową klasę jakości. Tylko dla wskaźników: Fe (geogeniczne pochodzenie wskaźnika) oraz temperatura (parametr wrażliwy na warunki atmosferyczne) i O₂ (pomiar w zróżnicowanych warunkach środowiskowych) badania wykazały III klasę jakości.

Ocena stanu wód podziemnych prowadzona jest na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 85). Zgodnie z rozporządzeniem II klasa to wody dobrej jakości, w których:

- a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
- b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

2.5. Gleby

Gleby występujące na terenie gminy Chodzież są bardzo zróżnicowane. Różnorodność występujących gleb świadczy o tym, że pokrywę glebową ukształtowały odmienne procesy glebotwórcze, rzeźba terenu oraz warunki wilgotnościowe podłoża.

Największy zasięg na terenie gminy zajmują gleby rdzawe wykształcone na piaskach luźnych i słabogliniastych różnego pochodzenia. Swoim zasięgiem obejmują przede wszystkim całą powierzchnię sandrową w zachodniej części gminy. Powierzchnia ta pokryta jest lasem. Gleby rdzawe najczęściej porośnięte są siedliskami boru suchego, świeżego i wilgotnego. Gleby te występują także w obrębie powierzchni teras nadzalewowych, szczególnie w rejonie Zacharzyna.

Terasa nadzalewowa rzeki Noteci zbudowana jest z drobnoziarnistych piasków rzecznych i namulów organicznych, na których powstały brunatne wylugowane słabo i średnio żyzne. Użytkowane są jako grunty orne lub łąki i pastwiska. Przydatność rolnicza tych gleb jest mała. Zaliczane są do kompleksu 6 żytniego słabego i 7 żytniego najslabszego - najczęściej do klasy V i VI. Gleby te występują w obrębie moren czołowych i wałów wydmych, w południowo-wschodniej części gminy.⁴

W granicach obszaru objętego projektem zmiany planu występują grunty orne – RV, RVI oraz grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – Lzr-RV oraz Lzr-PsVI. Grunty te nie wymagają uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161).

2.6. Flora i fauna

Flora

Zgodnie z „Regionalizacją geobotaniczną Polski” J. M. Matuszkiewicza (2008) obszar gminy Chodzież zlokalizowany jest w Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej (Działy B-F), Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim (B), Krainie Notecko-Lubuskiej (B.1.), Okręgu Chodzieskim (B.1.3.) Szamocińsko-Budzyńskim (B.1.3.e).

---

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież

Dział Brandenbursko-Wielkopolski wyróżnia się specyfiką zbiorowisk łąkowych, które należą do zespołu Galio-Carpinetum. Zbiorowiskiem charakterystycznym dla tego działu jest zespół acidofilnego lasu dębowego Calamagrostio-Quercetum.

Na obszarze Działu Brandenbursko-Wielkopolskiego dominują dwa typy krajobrazów roślinnych: krajobraz łąkowy związany głównie z obszarami wysoczyzn morenowych lub równin zastoiskowych z gliniastym lub ilastym podłożem, oraz krajobraz borów i borów mieszanych zajmujący równiny sandrowe oraz tarasy akumulacji rzecznej szczególnie w pradolinach, z podłożem piaszczystym. Stosunkowo znaczną rolę w omawianym dziale odgrywają azonalne krajobrazy łąkowe, to jest krajobraz dolinowych łąków jesionowo-wiązowych i krajobraz łąków jesionowo-olszowych, co ma związek z rozległymi pradolinami przebiegającymi równoleżnikowo przez ten obszar.

Potencjalną roślinność naturalną przedmiotowego obszaru stanowią przede wszystkim kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe *Pino-Quercetum*.⁵ W sąsiedztwie terenu objętego projektem zmiany miejscowego planu występuje kompleks leśny, w którym gatunkiem dominującym jest sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*. Gatunkami współpanującymi są: brzoza brodawkowata *Betula pentula*, czeremcha amerykańska *Prunus serotina*, dąb szypułkowy *Quercus robur*. Typ siedliskowy to bór świeży (Bśw). Średni wiek lasu wynosi 54 lata, ale występują też drzewostany, w którym występują drzewa ponad stuletnie. Lasy te pełnią funkcje gospodarcze.

Obszar objęty projektem zmiany planu jest niezainwestowany, częściowo użytkowany rolniczo. Szatę roślinną pola uprawnego stanowią gatunki roślin uprawnych występujące jedynie w okresie wegetacyjnym.

Na przedmiotowym terenie nie stwierdzono występowania roślin i grzybów chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

Fauna

Świat zwierzęcy gminy Chodzież charakterystyczny jest dla fauny regionów nizinnych Polski. W lasach z większych gatunków ssaków występują: daniel, jelenie, sarny i dziki. Z drobniejszych ssaków: lisy, zające, borsuki, wydry, kuny i piżmaki. Na terenach rolnych często spotkać można sarnę. Z ssaków prawnie chronionych występują następujące gatunki: jeż zachodnioeuropejski (*Erinaceus europaeus*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*), nietoperze oraz objęty ochroną częściową kret (*Talpa europaea*). Wśród gadów występujących na terenie gminy Chodzież wskazać można dwa gatunki objęte ochroną: jaszczurkę zwinkę (*Lacerta agilis*) i padalca (*Anguis fragilis*), a także żmiję zygzakowatą (*Vipera berus*). Płazy reprezentowane są przez gatunki objęte ochroną, w tym: ropuchę zieloną (*Bufo viridis*), traszkę grzebieniastą (*Triturus cristatus*), traszkę zwyczajną (*Lissotriton vulgaris*), rzekotkę drzewną (*Hyla arborea*). Ponadto, występują również: ropucha szara (*Bufo bufo*) i kumak (*Bombina*).

Teren gminy Chodzież stanowi cenny przyrodniczo obszar i korytarz migracyjny o znaczeniu europejskim. W granicach gminy stwierdzono obecność, między innymi: starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych, zalewanych mulistych brzegów rzek, muraw kserotermicznych, zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych, niżowych i górskich łąk użytkowanych ekstensywnie, łąków wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych. Odnotowano co najmniej 26 gatunków ptaków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: bąka, bączka, bociana białego, łabędzia czarnodziobego, gęś białoczelna, kanię czarną, kanię rudą, bielika, błotniaka stawowego, błotniaka łąkowego, orlika krzykliwego, kropiatkę, zielonkę, derkacza, żurawia, bataliona, siewkę złotą, dubelta, rybitwę czarną, zimorodka, dzięcioła czarnego, świergotka polnego, podróżniczka, jarzębiatkę, gąsiora, ortolana. W tym osiem z nich jest gatunkami ujętymi w Polskiej Czerwonej Księdze. W granicach gminy stwierdzono także obecność innych gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: ssaków (bobra europejskiego i wydry), płazów

---

⁵ Matuszkiewicz J. M. Regionalizacja geobotaniczna Polski, 2008

(kumaka nizinnego), ryb (bolenia, piskorza i głowacza białopłetwego) oraz bezkręgowców (czerwończyka fioletka).⁶

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U z 2016 r. poz. 2183) wszystkie płazy i gady objęte są ochroną gatunkową.

Fauna występująca na przedmiotowym terenie to przede wszystkim ptactwo, fauna glebowa oraz zwierzyna związana z sąsiadującymi siedliskami leśnymi. Z uwagi na sąsiedztwo terenów leśnych istnieje prawdopodobieństwo występowania niektórych z wyżej wymienionych gatunków ssaków, gadów i płazów na obszarze opracowania zmiany planu.

2.7. Formy ochrony przyrody

Obszar objęty projektem zmiany planu miejscowego położony jest na Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2018 poz. 1614 ze zm.). W odległości ok. 1,8 km od obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001 i w odległości ok. 2,1 km od obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Jego powierzchnia wynosi 72072 ha.⁷

Obszar został utworzony na mocy Uchwały Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. Urz. Woj. Pilskiego z 1989 r. Nr 11, poz. 95) oraz rozporządzenia Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 13, poz. 83). Powyższe rozporządzenie wydano na podstawie poprzednio obowiązującej ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 r. (Dz. U. Nr 114, poz. 492 ze zm.), która utraciła moc na podstawie art. 161 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie jednak z ustawą z 16 kwietnia 2004 r., rozporządzenia wydane na mocy wcześniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie niniejszej ustawy (art. 157), a formy ochrony przyrody, utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się formami ochrony przyrody w rozumieniu tej ustawy (art. 153).

Dla tego obszaru Wojewoda Wielkopolski rozporządzeniem Nr 25/07 z dnia 31 października 2007 roku w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” ustanowił zasady ochrony tego obszaru i obowiązujące na tym obszarze zakazy. Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu IV SA/Po 744/10 stwierdzono nieważność ww. aktu, zatem na przedmiotowym obszarze chronionego krajobrazu nie obowiązują zakazy. W celu ponownego wprowadzenia zakazów na ww. obszarze chronionego krajobrazu, zgodnie z art. 23 ust. 2 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, sejmik województwa musiałby podjąć nową uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001

Obszar obejmuje pradolinę rzeczną o zmiennej szerokości od 2 do 8 km, która ma przebieg równoleżnikowy. Od północy obszar graniczy z wysoczyzną Pojezierza Krajeńskiego - maksymalne deniwelacje pomiędzy dnem doliny a skrajem wysoczyzny dochodzą do 140 m. Od południa pradolina jest ograniczona piaszczystym Tarasem Szamocińskim, zajęтым w znacznej mierze przez lasy, stykającym się z krawędzią Pojezierza Chodzieskiego. Znaczne części pradoliny zostały zmeliorowane i prowadzona jest na nich gospodarka łąkowa.

⁶ Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chodzież na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019

⁷ <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp dnia 02.03.2020 r.)

W kilku miejscach pradoliny założono stawy rybne, na których prowadzona jest intensywna hodowla ryb - stawy Antoniny, Smogulec, Ostrówek, Występ i Ślesin. Zachodnia część pradoliny, objęta przez obszar, jest obecnie doliną Noteci. Część wschodnia jest doliną żeglownego Kanału Bydgoskiego, wybudowanego w końcu XVIII w., łączącego dorzecza Odry i Wisły.

W obrębie obszaru znajdują się 2 ostoje ptaków o randze europejskiej: E37 (Stawy Ostrówek i Smogulec) i E38 (Stawy Ślesin i Występ). Występuje co najmniej 18 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 8 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

W okresie lęgowym obszar zasiedla około 10% populacji krajowej (C6) podróżniczka (PCK); co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK) i kania czarna (PCK); w stosunkowo wysokiej liczebności (C7) występują kania ruda i błotniak stawowy.

W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2) łabędzia czarnodziobego; stosunkowo duże koncentracje (C7) osiąga siewka złota.

Przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001 (zgodnie z SDF umieszczonym na stronie internetowej www.natura2000.gdos.gov.pl, data dostępu 24.03.2020 r.) są następujące gatunki ptaków: zimorodek zwyczajny *Alcedo atthis*, płaskonos zwyczajny *Anas clypeata*, świstun zwyczajny *Anas penelope*, krzyżówka *Anas platyrhynchos*, krakwa *Anas strepera*, gęś białoczerna *Anser albifrons*, gęś gęgawa *Anser anser*, gęś zbożowa *Anser fabalis*, orlik krzykliwy *Aquilapo marina*, bąk zwyczajny *Botaurus stellaris*, dziwonia zwyczajna *Carpodacus erythrinus*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, bocian biały *Ciconia ciconia*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, derkacz zwyczajny *Crex crex*, łabędź czarnodzioby *Cygnus columbianus bewickii*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, łabędź niemy *Cygnus olor*, czapla biała *Egretta alba*, łyska zwyczajna *Fulica atra*, bekas kszyc *Gallinago gallinago*, żuraw zwyczajny *Grus grus*, bielik zwyczajny *Haliaeetus albicilla*, bączek zwyczajny *Ixobrychus minutus*, gąsiorek *Lanius collurio*, rycyk *Limosa limosa*, podróżniczek *Luscinia svecica*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, kulik wielki *Numenius arquata*, siewka złota *Pluvialis apricaria*, zielonka *Porzana parva*, czajka zwyczajna *Vanellus vanellus*.

Zagrożeniem na ww. obszarze są m.in.: wycinka lasu, inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc., uprawa, w tym zwiększenie obszarów rolnych, sztuczne plantacje na terenach otwartych (drzewa nierodzące), zmiana sposobu uprawy, w tym również zakładanie wieloletnich upraw nierzewnych, wandalizm, sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze, inne formy przesyłania energii.

Dla przedmiotowego obszaru brak obowiązującego planu zadań ochronnych.⁸

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004

Obszar obejmuje fragment doliny Noteci między miejscowością Wieleń a Bydgoszczą. Obszar jest w dużej części zajęty przez torfowiska niskie, z fragmentami zalewowych łąk i trzcinowisk, z enklawami zakrzewień i zadrzewień. Na zboczach doliny znajdują się płaty muraw kserotermicznych. W okolicach Goraja, Pianówki i Góry oraz Ślesina występują kompleksy buczyn i dąbrów, w tym m.in. siedlisk przyrodniczych: ciepłolubnej dąbrowy i mieszanych lasów zboczowych. Teren przecinają kanały i rowy odwadniające. Liczne są starorzecza i wypełnione wodą doły potorfowe. Miejscami występują rozległe płaty łągów. Łąki są intensywnie użytkowane.

Obszar obejmuje bogatą mozaikę siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (16 rodzajów), z priorytetowymi lasami lęgowymi i dobrze zachowanymi kompleksami łąkowymi, choć łącznie zajmują one poniżej 20% powierzchni obszaru. Notowano tu też 8 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W okolicach Nakła na początku XX w. występowała bogata populacja *Coenagrion ornatum*. Rekomenduje się jego restytucję na tym terenie.

Obszar częściowo pokrywa się z ważną ostoją ptasią o randze europejskiej E-33.

Ostoją jest też ważnym korytarzem ekologicznym o randze międzynarodowej.

⁸ <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp dnia 02.03.2020 r.)

Przedmiotami ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004 są następujące siedliska przyrodnicze: 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 3270 zalewane muliste brzegi rzek, 4030 suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphyilion*), 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*), 6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 91I0 dąbrowy ciepłolubne (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) oraz gatunki zwierząt: zimorodek zwyczajny *Alcedo atthis*, płaskonos zwyczajny *Anas clypeata*, cyraneczka zwyczajna *Anas crecca*, starodub łąkowy *Angelica palustris*, świergotek polny *Anthus campestris*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, boleń pospolity *Aspius aspius*, kumak nizinny *Bombina bombina*, bąk zwyczajny *Botaurus stellaris*, bóbr europejski *Castor fiber*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, bocian biały *Ciconia ciconia*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, derkacz zwyczajny *Crex crex*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, ortolan *Emberiza hortulana*, nbekas dubelt *Gallinago media*, żuraw zwyczajny *Grus grus*, bielik zwyczajny *Haliaeetus albicilla*, bączek zwyczajny *Ixobrychus minutus*, gąsiorek *Lanius collurio*, rycyk *Limosa limosa*, podróżniczek *Luscinia svecica*, wydra europejska *Lutra lutra*, czerwonończyk fioletek *Lycaena helle*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, piskorz *Misgurnus fossilis*, kulik wielki *Numenius arquata*, zielonka *Porzana parva*, kropiatka *Porzana porzana*, jarzębatka *Sylvia nisoria*, krwawodziób *Tringa totanus*.

Zagrożeniem na ww. obszarze są m.in.: ewolucja biocenotyczna, sukcesja, sieci komunalne i usługowe, nawożenie /nawozy sztuczne/, nieciągła miejska zabudowa, wydobywanie piasku i żwiru, zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną, regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych.

W granicach opracowania projektu zmiany planu miejscowego nie występują obszary Natura 2000. W odległości ok. 1,8 km od przedmiotowego terenu znajduje się obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanalu Bydgoskiego PLB300001 oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004 w odległości ok. 2,1 km.

2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują obiekty ani obszary ujęte w ewidencji zabytków.

2.9. Klimat lokalny

Klimat gminy Chodzież, podobnie jak całego Niżu Polskiego, jest wynikiem ścierania się klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Według regionalizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego, północna część gminy wchodzi w skład dzielnicy nadnoteckiej (bydgoskiej) VI, a południowa część w dzielnicy środkowej VII, charakteryzującymi się najmniejszym rocznym opadem, poniżej 550 mm oraz znaczną ilością wiatrów o przewadze zachodnich. Czas trwania okresu wegetacyjnego waha się od 210 do 220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,6°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń (-2,2°C). Charakterystycznymi cechami tego klimatu są: stosunkowo małe roczne amplitudy powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima z nietrwałą pokrywą śnieżną.

Szczególnie ważną rolę w kształtowaniu warunków klimatycznych odgrywa Pradolina Noteci, która poprzez podmokłe dno, dużą liczbę kanałów i rowów, obecność rzeki Noteć i Boleмки, powodują że powietrze w tym rejonie charakteryzuje się podwyższoną wilgotnością.

Elementem modyfikującym miejscowy klimat jest sąsiedztwo lasu. Obecność lasu powoduje obniżanie dobowych i miesięcznych amplitud temperatury powietrza. Zwarty kompleks ogranicza także siłę wiatrów, które w sąsiedztwie doliny Noteci mogą być bardzo porywiste. Rodzaj powierzchni, którą tworzą korony drzew w niektórych warunkach może przyczyniać się do większej ilości opadów. Wilgotniejsze powietrze występuje również w rejonie jezior i podmokłych terenów łąk. Grunty rolne o wysokim poziomie zalegania wód podziemnych i dobrej przepuszczalności podłoża w okresie letnim są silnie przesuszane, co również odzwierciedla się we właściwościach powietrza.⁹

2.10. Jakość powietrza

Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. W roku 2017 dla terenu województwa wielkopolskiego przeprowadzono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego, dotyczącą roku 2016. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) gmina Chodzież należy do strefy wielkopolskiej.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

2. w klasyfikacji dodatkowej:

- do klasy A1 – brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $\leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- do klasy C1 – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $> 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dodatkową klasyfikację wprowadzono na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W wyniku oceny, pod kątem ochrony roślin, strefę wielkopolską - dla ozonu, SO₂ i NO_x - zaliczono do klasy A.

Pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską sklasyfikowano:

- dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz kadmu, arsenu, niklu - w klasie A,
- dla pyłu PM_{2,5} - w klasie C,
- dla pyłu PM₁₀ - w klasie C - ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla 24 godzin,
- dla benzo(a)pirenu - w klasie C - ze względu na przekroczenia poziomu docelowego,
- dla ozonu - w klasie C.

W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację wyznaczając:

---

⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież

- dla pyłu PM_{2,5} klasę C1 informującą o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego 20 µg/m³, której należy dotrzymać do roku 2020,
- dla ozonu klasę D2 w odniesieniu do celu długoterminowego.

Należy podkreślić, że stężenia pyłu PM₁₀ wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego).

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XXXIII/853/17 z dnia 24 lipca 2017 r. przyjął „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 1 sierpnia 2017 r., poz. 5320).

Zgodnie z Roczna oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2019, opublikowaną na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/1168>)

W wyniku oceny, pod kątem ochrony zdrowia ludzi, strefę wielkopolską - dla ozonu, SO₂ i NO_x - zaliczono do klasy A.

Pod kątem ochrony zdrowia ludzi strefę wielkopolską sklasyfikowano:

- dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz kadmu, arsenu, niklu - w klasie A,
- dla pyłu PM_{2,5} - w klasie A,
- dla pyłu PM₁₀ - w klasie A,
- dla benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀- w klasie C,
- dla ozonu - w klasie C.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską sklasyfikowano:

- dla dwutlenku siarki i tlenku azotu NO_x - w klasie A,
- dla ozonu - w klasie C (Klasa strefy dla O₃ wg poziomu celu długoterminowego D2).

2.11. Klimat akustyczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu wyrażone są:

- wskaźnikami L_{AeqD} - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz L_{AeqN} - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby,
- wskaźnikami L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) oraz L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r., w przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB.

W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu L_{AeqN} w porze nocy wynosi od 45 dB do 60 dB. Spełnienie powyższych wymogów, określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska nie gwarantuje stworzenia mieszkańcom warunków, w których nie występuje uciążliwe oddziaływanie hałasu. Przyjęte standardy podyktowane są realnymi możliwościami ograniczania hałasów komunikacyjnych.

Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany jest przede wszystkim przez ruch samochodowy odbywający się sąsiadującymi drogami gminnymi. Należy zaznaczyć, że tereny znajdujące się w sąsiedztwie przedmiotowego obszaru są w większości użytkowane rolniczo lub stanowią tereny leśne. Tereny podlegające ochronie akustycznej, tj. tereny zabudowy zagrodowej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz teren zabudowy fermy drobiu zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie granicy opracowania projektu zmiany miejscowego planu. Występująca zabudowa charakteryzuje się niską intensywnością, stąd liczba pojazdów poruszających się ww. drogami jest niewielka. Ponadto natężenie hałasu generowanego przez samochody charakteryzuje się zmiennością w ciągu doby - większe w porze dziennej oraz znacząco mniejsze w porze nocnej.

Dodatkowo, w czasie żniw oraz jesiennych prac polowych zakłóceniom akustycznym podlega środowisko wiejskie na skutek uciążliwości spowodowanych pracami sprzętu rolniczego (kombajny, ciągniki rolnicze, koparki) na polach i wzdłuż dróg dojazdowych.

3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

3.1. Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zadaniem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia terenów, sposób ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych tego terenu oraz otoczenia.

Według uzasadnienia do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszar planu obejmuje dla terenu części działki o nr ewid. 60/1, obręb Kamionka, działki nr ewid. 60/2, obręb Kamionka oraz część działki nr ewid. 4, obręb Studzieniec i działki nr ewid. 3 oraz działki nr ewid. 9, obręb Studzieniec. Teren objęty opracowaniem przewidziany jest pod lokalizację zespołu ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW. Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla omawianego terenu pozwoli na określenie szczegółowych zasad zagospodarowania terenu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

Ponadto uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod tereny farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100kW jest obligatoryjne ze względu na obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla przedmiotowego terenu. Ponadto zgodnie z art. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: *„Jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w studium ustala się ich rozmieszczenie”*. Mając powyższe na uwadze, w planie miejscowym większość terenu oznaczona jest symbolami 1PE i 2PE. Są to tereny zabudowy produkcyjno-technicznej – farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100kW wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Przy czym wskazana strefa ochronna ograniczona została do zasięgu terenów PE, a jej wyznaczenie wynika z zapisów obowiązujących przepisów prawa.

3.2. Ustalenia projektu planu

Przedmiotem ustaleń projektu zmiany planu dotyczących przeznaczenia terenu są następujące:

- tereny zabudowy produkcyjno-technicznej – farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100kW wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, oznaczone na rysunku zmiany planu symbolami 1PE i 2PE;
- tereny rolnicze oraz zieleni krajobrazowej, oznaczone symbolami 1R/ZK i 2R/ZK;
- teren drogi wewnętrznej, oznaczony symbolem KDW.

W projekcie zmiany planu zawarto następujące zapisy istotne z punktu widzenia ochrony środowiska:

- granicę strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko, będącymi skutkiem dopuszczenia, na terenie oznaczonym symbolem 1PE, farm fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW, pokrywającą się z linią rozgraniczającą terenu 1PE;
- granicę strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko, będącymi skutkiem dopuszczenia, na terenie oznaczonym symbolem 2PE, farm fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW, pokrywającą się z linią rozgraniczającą terenu 2PE.

Dla terenów PE ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy:

- w ramach zagospodarowania dopuszcza się: panele fotowoltaiczne, budynki techniczne, administracji, socjalne i garaże związane z elektrownią, konstrukcje wolnostojące kotwione do ziemi służące do montażu paneli fotowoltaicznych, inne elementy oraz urządzenia infrastruktury technicznej związane z obsługą farmy fotowoltaicznej, parking a także dojścia i dojazdy;
- wskaźnik intensywności zabudowy od 0,0001 do 0,8 liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej;
- maksymalną wysokość paneli nad poziomem terenu – nie więcej niż 5,0 m;
- maksymalną wysokość budynków związanych z obsługą farmy fotowoltaicznej – nie więcej niż 6,0 m;
- dowolną geometrię dachów;
- minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego – 10% powierzchni działki.

Dla terenów R/ZK ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy:

- zakaz zabudowy;
- zakaz lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
- dopuszczenie rolniczego użytkowania terenu z zachowaniem w maksymalnym stopniu istniejących drzew i krzewów;
- dopuszczenie wprowadzenia nowych zadrzewień i zakrzewień.

W projekcie planu zawarto następujące zapisy istotne z punktu widzenia ochrony środowiska:

- nakaz zastosowania rozwiązań zamiennych w przypadku wystąpienia kolizji inwestycji z urządzeniami drenażu melioracyjnego (w tym miejscu należy dodać, że zapis ten ma na celu zabezpieczenie terenu inwestycji oraz terenów sąsiednich przed zalaniem na skutek przypadkowego przerwania drożności drenaży melioracyjnych. Jako rozwiązania zamiennie w przypadku wystąpienia kolizji inwestycji z urządzeniami drenażu melioracyjnego uważa się inne nowe urządzenia drenażowe jakie należałoby wykonać celem uniknięcia ewentualnych szkód);
- zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, a w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;

- nakaz zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów oraz dróg pożarowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych: do sieci kanalizacji sanitarnej, a w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych (tj. zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków t. j. Dz. U. 2019 poz. 1437 ze zm.);
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych: na terenach zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych (tj. zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. 2019 poz. 2010 ze zm.): „przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.”);
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni dróg poprzez zastosowanie urządzeń odwadniających oraz odprowadzających wodę, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych (Uchwała nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw);
- nakaz stosowania przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych (Uchwała nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw);
- zaopatrzenie i odbiór energii elektrycznej poprzez sieć elektroenergetyczną, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;
- postępowanie z odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach t. j. 2020 poz. 797 ze zm.).

3.3. Powiązania z innymi dokumentami

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia zmiany planu w zakresie tekstowym i graficznym muszą być powiązane z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, który to dokument określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego jej poszczególnych części. Zmiana miejscowego planu zostaje uchwalony po wcześniejszym stwierdzeniu jego zgodności ze Studium przez Radę Gminy.

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież, uchwalone uchwałą Nr VII/41/10 Rady Gminy w Chodzieży (zmiana: uchwała Nr VII/39/2015 Rady Gminy Chodzież z dnia 27 marca 2015 r., zmiana: uchwała nr XLVIII/384/2018 Rady Gminy Chodzież z dnia 31 sierpnia 2018 r.) nie wskazuje, iż dla terenu objętego przystaniem do opracowania planu możliwa jest realizacja zespołu ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100kW.

Ponieważ ustalenia planu nie mogą naruszać ustaleń Studium, Rada Gminy Chodzież podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany, która umożliwi realizację przedmiotowego planu.

W projekcie zmiany studium obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest na terenie oznaczonym symbolem PE – obszar rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW – farma fotowoltaiczna wraz ze strefą ochronną.

Zgodnie z projektem zmiany Studium na przedmiotowym obszarze docelowo mają obowiązywać następujące zapisy Studium:

Strefa ochronna związana z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związana z lokalizacją farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW ogranicza się do granic obszaru inwestycji, nie dalej jednak niż teren oznaczony symbolem PE. W części terenów użytków rolnych /rolnicza przestrzeń produkcyjna/ przewiduje się lokalizację ogniw /paneli/ fotowoltaicznych, z zachowaniem następujących uwarunkowań:

- architektonicznych, z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska,*
- zmiany funkcji terenów nie mogą powodować przekroczeń standardów jakości środowiska,*
- zagospodarowanie terenu należy wykonać w sposób możliwie nie kolidujący z istniejącymi urządzeniami elektroenergetycznymi, a przyłączenie do istniejących sieci nastąpi po uprzednim uzyskaniu warunków i wytycznych zarządcy sieci,*
- w sąsiedztwie gruntów leśnych: z poszanowaniem przepisów odrębnych w tym przepisów ppoż.*

W projekcie planu wyznacza się tereny pod: tereny zabudowy produkcyjno-technicznej – farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefą ochronną, związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu, tereny rolnicze oraz zieleni krajobrazowej, teren drogi wewnętrznej. W związku z powyższym zapisy zmiany miejscowego planu w kontekście docelowych zapisów Studium będą wykazywać zgodność i wzajemne powiązanie.

Ustalenia zmiany planu są zgodne z działaniami sprecyzowanymi w Gminnym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Chodzież na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, w którym zawarto ustalenia polityki ekologicznej na szczeblu gminy. Sposób realizacji działań sprecyzowanych w Gminnym Programie Ochrony Środowiska opisano w rozdziale 5. prognozy.

Plan przewiduje również zgodność z Uchwałą Nr VI/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Z 2019 r. poz. 4021).

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Dla terenu objętego opracowaniem obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież (uchwała nr XI/57/03 Rady Gminy w Chodzieży z dnia 30 grudnia 2003 r.).

Zgodnie z uchwałą w sprawie przystąpienia do zmiany planu, stwierdzono, że parametry ustalone w obecnie obowiązującym planie nie pozwalają na realizację zamierzenia inwestycyjnego.

Brak przeprowadzenia procedury opracowania przedmiotowego dokumentu, uniemożliwiłoby realizację zespołu ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100kW. Takie docelowe przeznaczenie terenu jest celowe ze względów ekonomicznych i korzystne zarówno dla inwestora jak i podatków gminnych i tym samym jest dopasowane do potrzeb i zamierzeń inwestycyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe, w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, analizowany teren, będzie mogły zostać zagospodarowany, zabudowany zgodnie z aktualnymi ustaleniami planu czyli pod działalność rolniczą (obowiązujący mpzp wskazuje, że przedmiotowy teren oznaczony jest jako: *grunty rolne z zabudową określoną w art. 2 ust.1 pkt. 3 i 4 Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*).

Zgodnie z obowiązującym mpzp:

Na gruntach rolnych z zabudową, o których mowa w § 8 ust.1 pkt.1, zachowuje się istniejące obiekty oraz ustala się możliwość budowy nowych siedlisk oraz obiektów i elementów związanych z produkcją rolną, przetwórstwem rolno-spożywczym i pokrewną działalnością gospodarczą. 2. Siedlisko stanowi wyodrębnioną z użytków rolnych działkę zagrodową z budynkiem mieszkalnym, budynkami gospodarczymi, komunikacją i ogrodem przydomowym. 3. Istniejące obiekty na gruntach, o których mowa w ust.1 niniejszego paragrafu, mogą zmieniać przeznaczenie na cele usługowe, z zastrzeżeniami wynikającymi z uchwały i zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi. 4. Zabudowa, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, może być realizowana przy istniejących drogach lub do których będzie możliwość dojazdu, z zachowaniem gabarytów i formy spójnej z zabudową sąsiednią, nawiązując

do otaczającego krajobrazu. 5. Dopuszcza się możliwość przebudowy, dobudowy i rozbudowy oraz rozbiórki istniejących obiektów z zachowaniem przepisów szczególnych oraz warunków podanych w niniejszej uchwale. 6. Dopuszcza się możliwość wykorzystania istniejącego siedliska zagrodowego do celów ekologicznej rekreacji i agroturystyki.

Obowiązujący plan oprócz zapewnienia możliwości prowadzenia działalności rolniczej (w postaci uprawy roli) dopuszcza również szerokie spektrum możliwości zabudowy przedmiotowej działki (zabudowy powiązanej z działalnością rolniczą, zabudowy zagrodowej). Zatem potencjalne zmiany w środowisku jakie mogą nastąpić w przypadku braku realizacji projektu planu mogą być znacznie większe aniżeli zmiany jakie będą mogły nastąpić w oparciu o projekt planu, który wskazuje konkretne przeznaczenie (tj. teren zabudowy produkcyjno – technicznej – farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100kW).

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Środowisko na obszarze objętym projektem zmiany planu nie jest w znaczący sposób przekształcone. Teren jest niezabudowany, użytkowany rolniczo. Do istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu zmiany planu, należą:

- degradacja powierzchni ziemi spowodowaną rolniczym użytkowaniem,
- wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,
- niezadowalająca jakość wód JCWP Boleмки, w granicach której znajduje się przedmiotowy obszar i konieczność osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCWP,
- zaliczenie JCWP Boleмки do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych - odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć.

Odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych odbywać się będzie do kanalizacji sanitarnej. W przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci, możliwe jest zagospodarowanie ścieków z obszaru opracowania do zbiorników bezodpływowych. Nie przewiduje się jednak aby zastosowanie zbiorników bezodpływowych miało jakikolwiek wpływ na stan i jakość wód podziemnych. Zakładane zagospodarowanie terenu – to farma fotowoltaiczna, a ewentualny zbiornik bezodpływowy dla pojedynczych użytkowników, będzie miał charakter tymczasowy. Poza tym zbiornik ten o ile w ogóle miałby rację bytu, to miałby charakter zamknięty – bez wpływu na środowisko zewnętrzne.

Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu zostały wskazane w punkcie 3.4 niniejszego opracowania. Celem uściślenia tych potencjalnych zmian, należy dodać, że brak realizacji projektu planu skutkować będzie tym, że nadal będzie mogła być prowadzona działalność rolnicza na przedmiotowym terenie. Jednocześnie obowiązujący plan dopuszcza również szerokie spektrum możliwości zabudowy przedmiotowej działki (zabudowy powiązanej z działalnością rolniczą, zabudowy zagrodowej). Zatem zmiany w środowisku jakie mogą nastąpić w przypadku braku realizacji

projektu planu są znacznie większe aniżeli konkretne wskazanie wskazane w projekcie planu (tj. teren zabudowy produkcyjno – technicznej – farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100kW).

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu

Do dokumentów rangi międzynarodowej ujmujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego należą ratyfikowane przez Polskę konwencje międzynarodowe:

- Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, łącznie z transgranicznym zanieczyszczeniem powietrza na dalekie odległości,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992), której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze oraz Protokół z Kioto (1998) stanowiący uzupełnienie Konwencji klimatycznej,
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia. Dla osiągnięcia celu w Konwencji określono działania w trzech obszarach dotyczących: zapewnienia społeczeństwu przez władze publiczne dostępu do informacji dotyczących środowiska, ułatwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji mających wpływ na środowisko, rozszerzenia warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu zmiany planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, której celem jest

ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych,

- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, która ustanawia szczególne środki, określone w art. 17 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, która ma na celu m.in. utrzymanie jakości powietrza, tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach.

Projekt zmiany planu respektuje zasady ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów określających zasady ochrony środowiska i przyrody.

W odniesieniu do ustanowionego w Konwencji Genewskiej i Dyrektywie UE z dnia 21 maja 2008 r. celu ochrony człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza, w projekcie planu wyznacza się teren farmy fotowoltaicznej wytwarzającej energię elektryczną o mocy przekraczającej 100 kW, która będzie stanowić alternatywne źródło energii i tym samym przyczyni się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Respektując zapisy Konwencji Krajobrazowej w projekcie zmiany planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania krajobrazu oraz ładu przestrzennego. W projekcie ustala się nakaz lokalizacji zabudowy w obszarze ograniczonym przez ustalone nieprzekraczalne linie zabudowy, określa się poszczególne parametry zabudowy, w tym wysokość zabudowy i paneli fotowoltaicznych. Ponadto ustala się zasady lokalizacji i parametry ogrodzeń.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do krajowych i lokalnych dokumentów i na ich podstawie są realizowane. Odpowiednie odniesienia są obecne w ustawodawstwie krajowym. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2019 poz. 1295 ze zm.). Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Istotne z punktu widzenia opracowywanego dokumentu są takie opracowania jak: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P”, jak również „Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chodzież na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019”.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Polityka przestrzenna, dążąc do realizacji celów rozwojowych kraju, musi zapewniać zwiększenie odporności kraju na różnorakie zagrożenia, w tym związane z groźbą utraty bezpieczeństwa energetycznego, mające charakter naturalny oraz dotyczące obronności kraju. Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie jest bardzo ważnym elementem polityki rozwoju i ma duży wpływ na zagospodarowanie przestrzenne kraju. Działania podejmowane w tej dziedzinie będą mieć wymiar zarówno inwestycyjny, jak i planistyczny. Rozwój infrastruktury energetycznej będzie w perspektywie roku 2030 musiał odpowiedzieć na takie wyzwania jak m.in. zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez budowę nowych mocy, które będą ograniczały straty związane z przesyłem energii oraz zwiększały bezpieczeństwo energetyczne na poziomach: krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Jednym z elementów wsparcia dla dywersyfikacji źródeł energii mającym także pozytywne skutki dla zmniejszania emisji CO₂ jest

zwiększanie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. W warunkach polskich do tego typu źródeł o największym potencjale ekonomicznym należy zaliczyć energię wiatru, wykorzystanie biomasy i biogazu oraz energię geotermalną. Planuje się, że do 2020 roku co najmniej 15% końcowego zużycia energii brutto będzie pochodziło z odnawialnych źródeł energii. Zostanie to osiągnięte dzięki inwestycjom publicznym (współfinansowanym ze środków UE, dla której tego typu działania są istotnym priorytetem Strategii Europa 2020) i prywatnym, szczególnie w tych obszarach, w których zostały stworzone odpowiednie zachęty prawne i podatkowe, istnieją odpowiednie zasoby oraz optymalne warunki geograficzne. Ze względu na rozproszenie źródeł odnawialnych będzie musiało nastąpić przystosowanie krajowej sieci przesyłowej i dystrybucyjnej do odbioru energii ze źródeł rozproszonych. Sieć przesyłowa wysokiego napięcia zostanie rozbudowana, aby umożliwić przejęcie mocy z planowanych lądowych i morskich farm wiatrowych, dużych elektrowni wykorzystujących biomasę i biogaz. Sieć dystrybucyjna będzie rozbudowywana i modernizowana w celu możliwości optymalnego zbilansowania nowych źródeł o mniejszej mocy. Zadaniem planowania przestrzennego będzie wyznaczenie stref dla rozwoju energetyki wiatrowej (na poziomie krajowym i wojewódzkim), i innych źródeł odnawialnych, wskazanie warunków wykorzystania istniejących i planowanych budowli hydrotechnicznych do produkcji energii wodnej, określenie obszarów wykorzystania energii geotermalnej oraz lokalizacji wieloletnich plantacji roślin energetycznych (delimitacja na poziomie pzpw), przy jednoczesnym ograniczeniu jej niekontrolowanej ekspansji na innych obszarach, zwłaszcza na terenach cennych przyrodniczo. W projekcie zmiany planu wyznacza się teren zabudowy produkcyjno – technicznej – farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100kW, oznaczony na rysunku planu symbolem PE. Na podstawie ustaleń planu możliwa będzie realizacja farmy fotowoltaicznej, która przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego na poziomie lokalnym.

„Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”

Istotnym dokumentem na poziomie krajowym, dotyczącym ochrony wód jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967), w którym zapisano cele środowiskowe dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd).

Wyznaczając cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP brano ponadto pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego dokonaną na podstawie dostępnych danych monitoringowych z lat 2010-2012 (w przypadku rzek) lub 2010-2013 (w przypadku jezior).

Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami - jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Boleмка - kod PLRW600023188589.

Zgodnie z informacjami o jednolitych częściach wód, zapisanymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967), dla JCWP RW600023188589 cel środowiskowy został określony jako dobry stan ekologiczny i jako dobry stan chemiczny. Cel środowiskowy określony dla JCWP Boleмка - kod PLRW600023188589 jest następujący: Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony.

Dla JCWP RW600023188589 ustalono odstępstwo od realizacji ww. celów (tzw. derogacje) do roku 2027 roku, z typem odstępstwa: przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego - brak możliwości technicznych. Jako uzasadnienie do odstępstwa określono: brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występują presje: nierozpoznana presja, presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które nie są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. W związku z powyższym wskazano również działania uzupełniające, obejmujące przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu zaplanowania działań ukierunkowanych na redukcję fosforu oraz zaplanowano działania obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy - Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego

stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

Wdrożenie skutecznych i efektywnych działań naprawczych wymaga szczegółowego rozpoznania wpływu zidentyfikowanej presji i możliwości jej redukcji. W bieżącym cyklu planistycznym dokonano rozpoznania potrzeb w zakresie przywrócenia ciągłości morfologicznej w kontekście dobrego stanu ekologicznego JCWP. W programie działań zaplanowano działanie „wariantowa analiza sposobu udrożnienia budowli piętrzących na cieku Noteć wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej” obejmujące szczegółową analizę lokalnych uwarunkowań, mającą na celu dobór optymalnych rozwiązań technicznych. Wdrożenie konkretnych działań naprawczych będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu wyżej wymienionych analiz.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Zgodnie z metodyką wyznaczania celów środowiskowych w latach 2012-2013, w sytuacji, gdy JCWPd zidentyfikowano jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, celem dla wód jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Cel ten został określony przy pomocy kryteriów charakteryzujących dobry stan chemiczny lub ilościowy zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Natomiast dla JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, ale będących zgodnie z oceną stanu na 2012 r. w stanie dobrym, brakowało podstaw do wskazania przesłanek do ustalenia odstępstw. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy, zidentyfikowany przy pomocy parametrów cechujących dobry stan chemiczny i ilościowy. W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym zgodnie z oceną stanu na 2012 r., wykonano wstępną procedurę włączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Wstępnie zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów oraz ustalenie mniej rygorystycznych celów, które powinny zostać ostatecznie potwierdzone analizami presji i wpływów.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w granicach JCWPd nr 35 - kod GW600035. Zgodnie z „Planem”, celem środowiskowym dla tej części wód podziemnych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, natomiast celem środowiskowym w zakresie stanu ilościowego jest dobry stan ilościowy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWPd nr 35 nie jest zagrożone.

W projekcie zmiany planu w zakresie zaopatrzenia w wodę ustalono podłączenie do sieci wodociągowej, a w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. Odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych będzie odbywać się do sieci kanalizacji sanitarnej, a w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych (tj. zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków t. j. Dz. U. 2019 poz. 1437 ze zm.). Ponadto, ustalono minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego – 10% powierzchni działki budowlanej, co pozwoli na przenikanie wód opadowych i roztopowych w głąb profilu glebowego i zasilanie wód podziemnych. Mając na uwadze powyższe zakłada się, że wprowadzone w projekcie zmiany planu ustalenia nie przyczynią się do pogorszenia jakości wód na omawianym terenie i nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Powyższe stwierdzenie wynika z faktu, że przeznaczenie określone w planie zakłada realizację na terenie objętym planem, fermy fotowoltaicznej, której realizacja nie wpłynie na wzrost zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych na omawianym terenie. Ścieki opadowe i roztopowe po realizacji inwestycji nie będą ulegały zanieczyszczeniu, a ewentualne ścieki bytowe będą odprowadzane do kanalizacji sanitarnej lub do bezodpływowych zbiorników, w związku z czym nie będzie dochodziło do zanieczyszczenia środowiska z tych źródeł.

„Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P”

Projekt zmiany planu uwzględnia działania naprawcze zawarte w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P”, przyjętym uchwałą nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 1 sierpnia 2017 r., poz. 5320). Do działań naprawczych w skali lokalnej zawartych w „Programie” należą:

- 1) w zakresie ograniczenia emisji powierzchniowej:
  - modernizacja lub likwidacja ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej – tam gdzie istnieją możliwości techniczne ekonomiczne,
  - dobrowolne prowadzenie działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza z indywidualnych systemów grzewczych, w gminach niezobligowanych do prowadzenia działań naprawczych zgodnie z działaniem WpZSO;
- 2) w zakresie ograniczenia emisji liniowej:
  - utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni (czyszczenie metodą moką). Czyszczenie ulic metodą moką po sezonie zimowym;
- 3) działania ciągle i wspomagające:
  - wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych pojazdów,
  - monitoring budów pod kątem przestrzegania zapisów pozwolenia budowlanego oraz monitoring pojazdów opuszczających place budów pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg, prowadzącego do niezorganizowanej emisji pyłu,
  - monitoring wykonanych ścieżek rowerowych lub komunikacji rowerowej w miastach i gminach zgodnie z założonymi planami/innymi dokumentami,
  - wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów,
  - działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjne i szkoleniowe,
  - monitoring modernizacji i budowy dróg powiatowych i gminnych.

Odnosząc się do ww. działań naprawczych, w projekcie zmiany miejscowego planu wyznacza się obszar, na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – panele fotowoltaiczne. Po uchwaleniu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tego obszaru, możliwa będzie realizacja farmy fotowoltaicznej, która będzie stanowić alternatywne źródło energii i tym samym przyczyni się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chodzież na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019

Ustalenia projektu zmiany planu są również zgodne z działaniami sprecyzowanymi w Gminnym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Chodzież na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, w którym zawarto ustalenia polityki ekologicznej na szczeblu powiatu. W oparciu o przeprowadzoną diagnozę stanu środowiska gminy Chodzież i jego ewentualne zagrożenia do najważniejszych priorytetów ochrony środowiska w gminie zaliczono:

- 1) W zakresie ochrony przyrody:
  - Ochrona obszarów leśnych i zadrzewionych;
  - Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej;
  - Minimalizacja presji mieszkańców na tereny cenne przyrodniczo;
  - Zachowanie ciągłości korytarza ekologicznego wzdłuż Doliny Noteci;
- 2) W zakresie ochrony wód:
  - Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej;
  - Modernizacja i rozbudowa systemu zaopatrzenia ludności w wodę;

- Prowadzenie działań zmierzających do zapewnienia najwyższej jakości wód podziemnych i powierzchniowych;
  - Intensyfikacja działań w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami;
  - Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych;
- 3) W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:
- Zmniejszenie emisji niskiej;
  - Stosowanie energooszczędnych technologii i termomodernizacja budynków;
  - Zmniejszenie zagrożenia ze strony systemu komunikacyjnego;
- 4) W zakresie ochrony przed hałasem:
- Obsadzanie pasów przydrożnych w celu zminimalizowania hałasu komunikacyjnego wzdłuż dróg tworząc naturalne bariery akustyczne;
- 5) W zakresie ochrony powierzchni ziemi:
- Prowadzić działania pozwalające dotrzymać standardy jakości gleb na terenie gminy;
  - Ochrona terenów rolniczych przed degradacją;
- 6) W zakresie edukacji ekologicznej:
- Kontynuacja edukacji ekologicznej mieszkańców.

Realizacja zapisów projektu zmiany planu nie będzie ingerować w istniejące tereny leśne ani w ciągłość korytarza ekologicznego Doliny Noteci. Gospodarka wodno-ściekowa docelowo będzie prowadzona poprzez sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej, natomiast do czasu realizacji sieci zaopatrzenie w wodę oraz odprowadzanie ścieków będzie odbywać się zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego projekt zmiany planu zakłada realizację farmy fotowoltaicznej wytwarzającej energię elektryczną o mocy przekraczającej 100 kW, która będzie stanowić alternatywne źródło energii i tym samym przyczyni się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Przewiduje się docelową zmianę dotychczasowego rolniczego sposobu użytkowania terenu. W zakresie ochrony powierzchni ziemi w projekcie planu ustala się wskaźnik intensywności zabudowy od 0,0001 do 0,8 liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej oraz minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego – 10 % powierzchni działki budowlanej.

6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

W projekcie zmiany planu na terenach zabudowy produkcyjno-technicznej – farmy fotowoltaicznej wytwarzającej energię elektryczną o mocy przekraczającej 100 kW, oznaczonych symbolami 1PE i 2PE, w ramach zagospodarowania dopuszcza się realizację: budynków technicznych, administracji, socjalnych i garaży związanych z elektrownią, konstrukcji wolnostojących kotwionych do ziemi służących do montażu paneli fotowoltaicznych, paneli fotowoltaicznych, przetwornic, rozdzielni elektrycznej z transformatorem, przyłącza elektroenergetycznego, ogrodzenia instalacji, parkingu, dojeżdż i dojazdów.

Elektrownia fotowoltaiczna zalicza się do źródeł energii odnawialnej, zatem należy podkreślić jej istotny pozytywny wpływ na środowisko. Rozwój energetyki z odnawialnych źródeł energii pozwoli na zmniejszenie zapotrzebowania na energię pochodzącą z konwencjonalnych źródeł, a co za tym idzie na poprawę jakości powietrza atmosferycznego.

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Zgodnie z projektem zmiany miejscowego planu dla całości przedmiotowego terenu przewiduje się zmianę dotychczasowego rolniczego sposobu użytkowania terenu i realizację farmy fotowoltaicznej wytwarzającej energię elektryczną o mocy przekraczającej 100 kW. Największe przekształcenia powierzchni ziemi wystąpią na etapie powstawania inwestycji i związane będą z pracami budowlano-montażowymi paneli fotowoltaicznych. Przewiduje się wystąpienie oddziaływania o charakterze

negatywnym, bezpośrednim i krótkoterminowym spowodowanego pracami ziemnymi, a także oddziaływania o charakterze długoterminowym wynikającym ze zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej zajętej przez obiekty infrastruktury technicznej towarzyszące panelom fotowoltaicznym - stacja transformatorowa, urządzenia pomiarowo-rozdzielcze, przetwornice itp. Realizacja przedmiotowej inwestycji spowoduje uszczelnienie fragmentów powierzchni biologicznie czynnej dotychczas niezainwestowanego terenu oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby. Co więcej istnieje możliwość wystąpienia zmian w ukształtowaniu terenu, obejmujących między innymi wykonanie wykopów, nasypów i wyrównania powierzchni ziemi. Podobnie przeznaczenie obszarów pod budowę dróg wewnętrznych czy parkingów będzie wymagało zajęcia powierzchniowego terenu i uszczelnienia go zgodnie z technologią budowy obiektów komunikacyjnych.

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz strukturze gruntu wystąpią również w przypadku budowy linii energetycznej łączącej elektrownię z ogólną siecią elektroenergetyczną. Zgodnie z zapisami projektu zmiany planu powinna być ona wykonana jako kablowa – ziemna. Na skutek prowadzenia prac budowlanych mogą nastąpić zmiany we właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża, jak również przekształcenie powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i krótkoterminowym, związane z wykonaniem wykopów.

Z punktu widzenia konieczności minimalizowania trwałych zmian w środowisku przyrodniczym istotne są ustalenia projektu zmiany planu ograniczające wskaźnik intensywność zabudowy w zakresie od 0,0001 do 0,8 liczonej jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej oraz nakazujące zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej o wartości 10% powierzchni działki budowlanej. W przypadku realizacji miejsc parkingowych na terenie działki zaleca się w miarę możliwości zastosowanie nawierzchni z elementów ażurowych lub w formie nawierzchni trawiastej lub innych nawierzchni przepuszczających wodę w celu ograniczenia do minimum uszczelnienia terenu.

W granicach opracowania zmiany planu występują gleby należące do V i VI klasy bonitacyjnej oraz grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – Lzr-RV oraz Lzr-PsVI. Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, grunty te nie wymagają uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na przeznaczenie na cele nierolnicze. Podczas realizacji dopuszczonych w planie przedsięwzięć zaleca się wywóz mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub zagospodarowanie na terenie inwestycji zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz przepisami wykonawczymi do tych ustaw.

Potencjalnym zagrożeniem dla powierzchni ziemi jest ewentualne, niewłaściwe gromadzenie odpadów stałych w obrębie przedmiotowego terenu do czasu ich odbioru i wywiezienia na składowisko. Na etapie realizacji i funkcjonowania inwestycji odpady należy gromadzić w sposób selektywny w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej. Dalsze ich zagospodarowanie nastąpi zgodnie z przepisami odrębnymi, które zapewniają ochronę powierzchni ziemi przed skażeniem.

6.2. Oddziaływanie na krajobraz

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej, krajobraz jest ważnym elementem życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem. Ustalenia Konwencji wskazują na konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W celu realizacji zapisów Konwencji podejmuje się działania zmierzające m.in. do:

- prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi,

- ustanowienia procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem,
- uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Z uwagi na przyjętą w Studium politykę przestrzenną gminy oraz potrzebę rozwoju energetyki opartej o odnawialne źródła energii wynikającą z dokumentów i strategii nadrzędnych, obszar opracowania przeznaczono pod teren zabudowy produkcyjno-technicznej – farmy fotowoltaicznej wytwarzającej energię elektryczną o mocy przekraczającej 100 kW. Prognozuje się, że w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany planu na przedmiotowym terenie nastąpi trwałe przekształcenie krajobrazu związane z nowym zainwestowaniem. Wprowadzenie zabudowy kubaturowej i elementów elektrowni fotowoltaicznej wpłynie na zmiany wizualne części przedmiotowego terenu. W projekcie zmiany planu dopuszcza się lokalizację budynków technicznych, administracji, socjalnych i garaży związanych z elektrownią o maksymalnym wskaźniku intensywności zabudowy od 0,0001 do 0,8 liczonym jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej i wysokości nie wyższej niż 6,0 m.

Projekt zmiany planu formułując parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu zapewnia ochronę i właściwe kształtowanie krajobrazu, tym samym przyczynia się do realizacji zapisów wspomnianej Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Pozytywnie na walory krajobrazowe wpłyną zapisy zmiany planu w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w tym nakaz lokalizacji zabudowy w obszarze ograniczonym przez ustalone nieprzekraczalne linie zabudowy oraz określenie maksymalnej wysokości zabudowy. Ponadto wprowadzono zakaz budowy ogrodzeń pełnych i składających się z przeseł wykonanych z prefabrykatów betonowych.

Istotnym elementem zagospodarowania wpływającym na charakter i wygląd danej przestrzeni jest zieleń. W projekcie zmiany planu ustalono zachowanie minimalnego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnej o wartości 10% powierzchni działki budowlanej.

Zakłada się, że panele fotowoltaiczne ze względu na niewielką wysokość, nie będą stanowić obiektów wyróżniających się i zakłócających odbiór wizualny przestrzeni.

6.3. Oddziaływanie na powietrze

Na etapie realizacji dopuszczonych w projekcie zmiany miejscowego planu inwestycji wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowym terenie będzie miała emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, o charakterze niezorganizowanym, związana z robotami budowlanymi. Zagrożeniem jakości powietrza będą prace przy użyciu specjalistycznego sprzętu budowlanego, transport i przeładunek materiałów budowlanych. Wpływ na skalę emisji będą miały warunki atmosferyczne, takie jak: wilgotność powietrza, częstość, wielkość i rodzaj opadów, temperatura powietrza, siła i częstość występowania wiatrów. Wyżej wymienione oddziaływania będą miały charakter krótkoterminowy i wystąpią jedynie w fazie realizacji inwestycji.

Funkcjonowanie paneli fotowoltaicznych nie będzie wywoływać emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Zasadniczo wprowadzanie tego typu urządzeń, z punktu widzenia ochrony środowiska, jest korzystne, z uwagi na ograniczenie wykorzystania paliw kopalnych oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. Przyszłe zagospodarowanie nie powinno generować dużego ruchu samochodowego, przez co emisje z sektora transportowego będą nieistotne.

W przypadku realizacji budynków technicznych, administracji czy socjalnych, może zaistnieć potrzeba zapewnienia ich ogrzewania. Dla zaspokojenia potrzeb grzewczych zaleca się stosowanie energii elektrycznej, co wyeliminuje możliwość wystąpienia negatywnego wpływu inwestycji na stan powietrza.

6.4. Oddziaływanie na klimat

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu może przyczynić się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy od 0,0001 do 0,8 liczony jako stosunek

powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej, natomiast minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego – 10% powierzchni działki budowlanej. Inwestycje dopuszczone do realizacji na obszarze opracowania planu mogą zatem spowodować modyfikację warunków temperatury oraz wilgotności powietrza wynikającą ze wzrostu powierzchni utwardzonych. Oddziaływanie inwestycji zależy również od powierzchni zajętej pod panele fotowoltaiczne. Wprowadzenie ich na znaczny obszar spowoduje zacinienie powierzchni biologicznie czynnej. Zmiana ilości pochłanianego promieniowania słonecznego może przyczynić się do pewnych zmian termiki przyziemnych warstw powietrza, jednak nie będzie to miało jednak istotnego wpływu na klimat.

Wykorzystanie energii słonecznej przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania na paliwa konwencjonalne, a w konsekwencji na ograniczenie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych emitowanych do atmosfery, co poprawi warunki sanitarne powietrza.

Podczas lokalizacji planowanej elektrowni należy mieć na uwadze jej dostosowanie do globalnych zmian klimatu. Według „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, wykonanego przez Ministerstwo Środowiska, wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych oraz prognozowane wahanie średniej temperatury. Zwraca się uwagę, iż konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą. W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków do jej rozwoju w lecie, ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i ich zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem.

6.5. Oddziaływanie na wody

Jednolita część wód powierzchniowych Boleмка, w granicach której znajduje się obszar opracowania zmiany planu, należy do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. W projekcie zmiany planu zakłada się przeznaczenie istniejących użytków rolnych pod teren zabudowy produkcyjno-technicznej – farmy fotowoltaicznej wytwarzającej energię elektryczną o mocy przekraczającej 100 kW. W porównaniu do obecnego sposobu użytkowania przedmiotowego terenu, stanowiącego zagrożenie dla wód, z powodu spływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego, powstanie planowanej inwestycji zmniejszy negatywne oddziaływanie na stan czystości wód. Generalnie funkcjonowanie paneli fotowoltaicznych nie będzie przyczyniało się do zanieczyszczenia wód. Jednakże przewiduje się, iż w trakcie eksploatacji elektrowni wystąpi potrzeba okresowego mycia paneli. Wpływ takiego zabiegu na środowisko zależy będzie od użytych środków czyszczących. Nie jest wskazane użycie detergentów, mogących po przedostaniu się do gruntu wywołać skażenie wód podziemnych.

W projekcie zmiany planu dopuszcza się realizację budynków technicznych, administracji i socjalnych, które mogą wymagać zaopatrzenia w wodę. Ustalono podłączenie do istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, a w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. Według zapisów projektu zmiany planu odprowadzanie ścieków będzie odbywać się do sieci kanalizacji sanitarnej, a w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

Zgodnie z § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422), w razie braku warunków przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej działka może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody, a także zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska.

W projekcie zmiany planu ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, a w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych (tj. zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

(t. j. Dz. U. 2020 poz. 1439). Zgodnie z § 28 ww. rozporządzenia w razie braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych.

Czynnikiem wpływającym negatywnie na stan ilościowy wód podziemnych będzie uszczelnienie gruntu poprzez zabudowę oraz towarzyszące jej powierzchnie utwardzone, co spowoduje pozbawienie go naturalnych zdolności filtracyjnych i ograniczenie spływu wód opadowych i roztopowych. Zaleca się stosowanie na terenie inwestycji nawierzchni trawiastych, z elementów ażurowych lub innych nawierzchni przepuszczających wodę w celu ograniczenia do minimum uszczelnienie terenu.

Obszar objęty projektem zmiany planu zlokalizowany jest poza udokumentowanymi Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych (GZWP).

W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia potencjalnego zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w fazie realizacji inwestycji wykonawca powinien odizolować zaplecze budowlane od gruntu i wód gruntowych. Miejsce składowania materiałów budowlanych należy odpowiednio uszczelnić i zabezpieczyć za pomocą geosyntetyków, natomiast materiały wykorzystywane w trakcie budowy należy przechowywać w szczelnych kontenerach spełniających wymagania przeciwpożarowe i ochrony środowiska.

Mając na uwadze przytoczone zapisy projektu zmiany planu, charakter planowanej inwestycji oraz zastosowanie zalecanych działań minimalizujących negatywny wpływ na środowisko zakłada się, że realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie przyczyni się do nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCW, w obrębie której zlokalizowany jest przedmiotowy obszar.

6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze opracowania zmiany planu nie występują złoża kopalin oraz obszary mające status obszarów górniczych, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania na te zasoby naturalne. Oddziaływanie na inne zasoby naturalne zostało określone pozostałych punktach rozdziału 6.

6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Faza realizacji ustaleń projektu zmiany planu miejscowego spowoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz zniszczenie istniejącej szaty roślinnej. Należy zaznaczyć, że zgodnie z zapisami projektu, w wyniku realizacji inwestycji zniszczona zostanie jedynie szata roślinna pól uprawnych, o niskiej przydatności przyrodniczej. Przewiduje się, że flora obszaru inwestycji zostanie w sposób trwały zmieniona i zastąpiona roślinnością trawiastą oraz krzewami. Na etapie budowy elektrowni zagrożeniem będzie wnikanie gatunków obcych w związku z zawleczeniem gatunków antropofitów podczas nawożenia ziemi, przenoszeniem diaspor na kołach sprzętu i odzieży ludzi itp. Do obsadzania terenów wolnych od utwardzenia wskazane jest wprowadzanie zieleni charakteryzującej się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gatunków odpornych na zacienienie. Należy dostosować ją do warunków siedliskowych panujących na danym terenie. Zaleca się zezwolenie na spontaniczną sukcesję roślinności pomiędzy rzędami paneli, np. ziół i chwastów, która będzie również stanowić miejsce żerowania ptaków. Zakłada się, że z czasem wprowadzona zieleń wpłynie na wzbogacenie walorów przyrodniczych poszczególnych fragmentów obszaru opracowania, jak również na zwiększenie bioróżnorodności.

Sąsiedztwo rozległych kompleksów leśnych ma znaczenie dla przedmiotowego terenu i wyraża się wzmożoną presją roślin (drzew i krzewów), które w przypadku pozostawienia terenu nieużytkowanego rolniczo wpływać będą na stan zagospodarowania przedmiotowego terenu (pozostawienie terenu jako nieużytku przyczyni się do rozwoju samosiejek). Sąsiedztwo terenu leśnego ma wpływ na gatunki zwierząt jakie pojawiają się obecnie oraz jakie mogą się pojawiać w przyszłości na przedmiotowym terenie. Zagospodarowanie terenu zgodnie z założeniami planu miejscowego przyczyni się do ograniczenia wpływu roślin i zwierząt na przedmiotowym obszarze. Docelowe ogrodzenie terenu i wprowadzenie paneli fotowoltaicznych, a także monitoring terenu i dozór nad nim wpłynie na ograniczenie

możliwości przedostawania się zwierząt na przedmiotowy obszar. Nie można jednak wykluczyć całkowitego braku przedostawania się zwierząt, choćby sporadycznie na omawiany teren. Jednakże w zakresie zasiedlania terenu przez roślinność leśną, to wskazać należy, że zakłada się, iż okresowe wykaszanie terenu przyczyni się do braku możliwości rozwoju roślin leśnych na obszarze opracowania.

Wpływ skutków realizacji ustaleń zmiany planu na zwierzęta będzie miał charakter zarówno pozytywny, jak i negatywny. Wzmógłona emisja hałasu na etapie budowy elektrowni przyczyni się do migracji, bytujących na przedmiotowym obszarze gatunków zwierząt, głównie drobnych gryzoni polnych i ptaków. Ponadto przeznaczenie terenów obecnie niezainwestowanych pod zabudowę będzie oznaczało uszczuplenie powierzchni siedlisk i żerowisk dla różnych gatunków. Potencjalne negatywne oddziaływanie może wiązać się również z utrudnieniem migracji zwierząt, z uwagi na to, że przedmiotowy obszar będzie ogrodzony.

Co więcej istnieje prawdopodobieństwo kolizji ptaków z panelami fotowoltaicznymi, przy próbie ich lądowania na panelach, które wskutek efektu odbicia lustrzanego będą imitowały taflę wody. Na ryzyko wystąpienia kolizji narażone są przede wszystkim ptaki wodne. Problem odbicia może również dotyczyć owadów składających jaja w wodzie (np. jętki, widelnice), które również mogą traktować panele jako obiekty wodne i składać na nich jaja. W efekcie może to oznaczać spadek sukcesu rozrodczego owadów, a co za tym idzie ograniczenie zasobów pokarmowych dla ptaków. Problem ten jednak może zostać w łatwy sposób wyeliminowany poprzez stosowanie paneli posiadających białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych.¹⁰

Mając na uwadze powyższe potencjalne zagrożenia dla gatunków zwierząt, zaleca się prowadzenie prac budowlanych w terminach dostosowanych do uwarunkowań przyrodniczych, tj. poza okresami lęgowymi ptaków oraz wzmoczonych wędrówek zwierząt.

Przewiduje się wystąpienie pozytywnych skutków funkcjonowania planowanej inwestycji na gatunki ptaków. Prawidłowa lokalizacja i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej może przyczynić się do powstania alternatywnych miejsc żerowania oraz gniazdowania, np. dla łuszczaków. Będą nimi fragmenty trawiaste i zakrzewienia pomiędzy panelami, a także specjalne stojaki, na których zakładane są panele, wykorzystywane przez niektóre gatunki do umieszczania gniazd.¹¹

Z uwagi na to, iż obszar objęty projektem zmiany miejscowego planu stanowią w większości pola uprawne, charakteryzujące się niskim stopniem różnorodności biologicznej, stwierdza się, że realizacja ustaleń projektu docelowo wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność. Na etapie funkcjonowania projektowanej inwestycji przewiduje się wprowadzenie zieleni towarzyszącej panelom fotowoltaicznym i w następstwie zasiedlanie jej przez gatunki ptaków.

Obszar

Z uwagi na stwierdzony brak występowania na przedmiotowym obszarze gatunków roślin, zwierząt oraz grzybów objętych ochroną gatunkową na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w wyniku realizacji ustaleń zmiany planu nie przewiduje się oddziaływania na gatunki chronione.

6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki

Na terenie objętym postępowaniem nie występują zewidencjonowane obiekty zabytkowe, zatem nie podejmuje się ustaleń w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej. Mając na uwadze powyższe nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na dobra materialne i zabytki.

Oddziaływanie zapisów projektu zmiany planu na dobra materialne występujące na analizowanym obszarze, rozumiane jako wytwory kultury i sztuki oraz elementy infrastruktury technicznej i społecznej, będzie wiązało się z możliwością realizacji farmy fotowoltaicznej oraz budowy, przebudowy i rozbudowy

¹⁰ <http://www.ambiens.pl/blog/przyjazne-przyrodzie-farm/> (dostęp dnia 06.03.2020 r.)

¹¹ Tryjanowski, Łuczak, 2013

sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz przyłączy do sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych, co pozytywnie wpłynie na rozwój gminy Chodzież oraz stan środowiska.

6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany planu w zakresie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami, jak również zlokalizowane są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Przez przedmiotowy teren przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego oraz niskiego napięcia będące źródłem emisji pól elektromagnetycznych. W celu zapewnienia ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych na miejsca dostępne dla ludzi w zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić wymagania i ograniczenia techniczne wynikające z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. nr 47 poz. 401), rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422) oraz normami branżowymi.

Zgodnie z wytycznymi gestora sieci elektroenergetycznej średniego napięcia planowana infrastruktura techniczna elektroenergetyczna powinna zostać wkomponowana w projektowane zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem pasów ochrony funkcyjnej wokół przedmiotowych obiektów liniowych. Szerokość pasów ochrony funkcyjnej dla linii SN-15 kV wynosi w poziomie nie mniej niż 12 m (po 6 m po każdej ze stron od osi linii). Utworzenie pasa ochrony funkcyjnej nie powoduje wyłączenia terenu z dotychczasowego zagospodarowania, a jedynie może być powodem wprowadzenia obostrzeń. W pasach ochrony funkcyjnej obowiązuje w szczególności zakaz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii według przepisów odrębnych. Należy umożliwić utrzymanie, przebudowę i remont istniejącej, a także budowę nowej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej. Należy zapewnić możliwość dojazdu sprzętem specjalistycznym do urządzeń elektroenergetycznych w celu przeprowadzenia prac eksploatacyjnych lub usunięcia awarii. Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż 10 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 kV, lecz nieprzekraczającym 30 kV.

Prognozuje się, że na etapie robót budowlanych, związanych z realizacją projektowanych inwestycji, warunki przebywania na obszarach przyległych do terenu budowy będą czasowo niekomfortowe z powodu zwiększonego poziomu hałasu oraz zanieczyszczenia powietrza spowodowanego emisją spalin i pyleniem. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i ustanie po zakończeniu etapu budowy.

Wpływ funkcjonowania farmy fotowoltaicznej na warunki życia ludzi, w sensie makroskalowym (regionalnym, krajowym), będzie pozytywny. Eksploatacja elektrowni nie spowoduje znaczących emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gruntu. Jej funkcjonowanie przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania na konwencjonalne źródła energii, co w efekcie przyczyni się do poprawy stanu powietrza atmosferycznego.

Projektowany teren zabudowy produkcyjno-technicznej – farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW nie należy do terenów podlegających ochronie akustycznej na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Najbliżej zlokalizowane tereny podlegające ochronie akustycznej, tj. tereny zabudowy zagrodowej, a także ferma drobiu, położone są w bezpośrednim sąsiedztwie granicy opracowania zmiany planu. Funkcjonowanie farmy fotowoltaicznej nie spowoduje przekroczenia standardów akustycznych na ww. terenach, gdyż nie będzie emitować hałasu.

6.10. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W granicach opracowania projektu zmiany planu miejscowego nie występują obszary Natura 2000. W odległości ok. 1,8 km od przedmiotowego terenu znajduje się obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001 oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004 w odległości ok. 2,1 km. Zapisy projektu zmiany planu nie naruszają ustaleń planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001, ani dla obszaru Dolina Noteci PLH300004. Przeprowadzona analiza stwierdziła, iż założenia planu nie będą stwarzać zagrożeń dla środowiska. Realizacja miejscowego planu nie będzie wpływać na obszary Natura 2000. Trzeba jednak pamiętać, iż zarówno na etapie szczegółowego projektowania, realizacji, jak i eksploatacji należy stosować się do rozwiązań chroniących środowisko.

6.11. Oddziaływanie na całość środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania projektu zmiany planu na całość środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie, w tym na obszary chronione, są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Wpływ skutków realizacji ustaleń planów, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1.-6.10. oraz w poniższej tabeli (Tabela 1.).

Tabela 1. Przewidywane oddziaływania realizacji ustaleń zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania											
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne	Brak oddziaływania
obszar Natura 2000												•
różnorodność biologiczna		•	•				•			•		
ludzie		•					•			•		
zwierzęta		•		•			•			•	•	
rośliny	•	•		•			•			•		
woda		•	•				•			•		
powietrze		•		•			•		•	•		
powierzchnia ziemi	•			•			•	•			•	
krajobraz	•			•			•	•			•	
klimat		•	•				•			•		
zasoby naturalne												•
zabytki												•
dobro materialne		•					•			•		

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie powyższej analizy stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu wpłyną negatywnie na:

- zwierzęta, z uwagi na likwidację miejsc bytowania gatunków zwierząt oraz utrudnienie ich migracji w związku z ogrodzeniem terenu inwestycji,
- powierzchnię ziemi, ze względu na przekształcenie i uszczelnienie gruntu w miejscach realizacji inwestycji,
- krajobraz, z uwagi na przekształcenie krajobrazu; należy zaznaczyć, że odbiór wizualny krajobrazu będzie miał charakter subiektywny.

Zakłada się wystąpienie oddziaływania o charakterze pozytywnym na:

- ludzi i dobra materialne, w związku z rozwojem terenów inwestycyjnych, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznych,
- zwierzęta, w związku z możliwością powstania nowych miejsc żerowania i gniazdowania,
- rośliny, z uwagi na możliwość rozwoju roślinności na terenach pomiędzy panelami fotowoltaicznymi,
- wody, z uwagi na zmianę dotychczasowego rolniczego użytkowania gruntów,
- powietrze i klimat, z uwagi na umożliwienie rozwoju elektrowni fotowoltaicznej, dzięki której zostanie ograniczone zużycie paliw konwencjonalnych, a w konsekwencji emisja zanieczyszczeń powietrza.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na zasoby naturalne rozumiane jako surowce naturalne, zabytki oraz obszary Natura 2000 (w granicach opracowania projektu zmiany planu miejscowego nie występują obszary Natura 2000. W odległości ok. 1,8 km od przedmiotowego terenu znajduje się obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001 oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004 w odległości ok. 2,1 km.).

7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie przedmiotowego obszaru w znacznej odległości od granicy państwa nie należy spodziewać się transgranicznego oddziaływania ustaleń planu na środowisko.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Ustalenia przedmiotowego projektu zmiany planu przewidują działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ewentualnych negatywnych oddziaływań zamierzeń inwestycyjnych na środowisko – przedstawione w rozdziale 6. niniejszej prognozy.

Dla pełnej ochrony środowiska, mającej na celu dotrzymanie standardów jakości środowiska, zarówno na obszarze objętym projektem zmiany planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku z realizacją planowanych przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego doboru rozwiązań technicznych i technologicznych.

Ponadto należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- odpowiednie wyprofilowanie powierzchni dróg i terenów, zapewniające powierzchniowy spływ wód opadowych oraz w miarę możliwości stosowanie nawierzchni przepuszczających wodę,

- wprowadzenie pomiędzy sektorami paneli nasadzeń niskopiennych żywopłotów, zmniejszających ryzyko kolizji ptactwa wodnego,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- prowadzenie prac ziemnych, z zachowaniem terminów tych prac, wykluczając fundamentowanie w okresie długotrwałych deszczy i roztopów wiosennych, w celu ochrony podłoża,
- realizację sieci infrastruktury jako kablowych.

9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Ustalenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami aktów prawnych. Podczas funkcjonowania zrealizowanych przedsięwzięć na przedmiotowym terenie zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, trudnych do określenia i zminimalizowania w zapisach ustaleń zmiany planu (np. wystąpienie wypadków, pożarów lub awarii infrastruktury technicznej). Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem zmiany planu.

Należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie:

- jakości wód,
- jakości (zanieczyszczenia) powietrza,
- jakości gleb,
- jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu),
- oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- gospodarowania odpadami.

Ponadto monitoring skutków realizacji ustaleń zmiany planu będzie prowadzony na zasadach art. 47 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w związku z faktem, iż JCWP Boleмка, w granicach której położony jest przedmiotowy teren, należy do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty. Zgodnie z art. 47 ust. 4 ustawy Prawo wodne, wody i obszary szczególnie narażone, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć, poddaje się co 4 lata weryfikacji w celu uwzględnienia zmian czynników nieprzewidzianych podczas ich wyznaczania. Wyznaczenia i weryfikacji wód i ww. obszarów, dokonuje się w oparciu o pomiary dokonywane w ramach państwowego monitoringu środowiska. Zgodnie z art. 47 ust. 6 ustawy Prawo wodne, ocenę stopnia eutrofizacji śródlądowych wód powierzchniowych dokonuje, co 4 lata, wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, zakładając, że omawiany projekt jest projektem jedynym, optymalnym zarówno pod względem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak i rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów sąsiednich oraz przeznaczenie tego obszaru w Studium determinują proponowane w projekcie zmiany planu rozwiązania, co pozwoli na realizację planowanego sposobu zainwestowania dla terenu części działki o nr ewid. 60/1, obręb Kamionka, działki nr ewid. 60/2, obręb Kamionka oraz część działki nr ewid. 4, obręb Studzieniec i działki nr ewid. 3 oraz działki nr ewid. 9, obręb Studzieniec.

11. Streszczenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chodzież dla terenu części działki o nr ewid. 60/1, obręb Kamionka, działki nr ewid. 60/2, obręb Kamionka oraz część działki nr ewid. 4, obręb Studzieniec i działki nr ewid. 3 oraz działki nr ewid. 9, obręb Studzieniec, sporządzonego na podstawie uchwały Nr XVII/124/2019 Rady Gminy Chodzież z dnia 20 grudnia 2019 r.

Prognoza składa się z 12 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi wprowadzenie, w którym przedstawiono podstawy formalno-prawne, zakres i cel prognozy oraz informacje o zastosowanych metodach oraz materiałach i dokumentach uwzględnionych przy jej sporządzaniu. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

W rozdziale drugim zaprezentowano stan środowiska na obszarze objętym projektem. Obszar opracowania położony jest w północno-zachodniej części gminy Chodzież. Obejmuje działki obrębu Kamionka i Studzieniec, o łącznej powierzchni ok. 37,5 ha. Przedmiotowy teren jest użytkowany rolniczo. Od strony północnej znajduje się zabudowa zagrodowa oraz mieszkaniowa jednorodzinna, natomiast od strony zachodniej mieści się ferma drobiu. Zgodnie z mapą ewidencyjną omawiany obszar stanowi: grunty orne – RV, RVI oraz grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – Lzr-RV oraz Lzr-PsVI. Przez obszar objęty zmianą planu przebiegają napowietrzne sieci elektroenergetyczne średniego oraz niskiego napięcia, ponadto na obszarze objętym opracowaniem znajduje się stacja elektroenergetyczna SN..

Sąsiedztwo przedmiotowego terenu stanowią tereny leśne, tereny użytkowane rolniczo, tereny zabudowy zagrodowej, a także ferma drobiu oraz tereny komunikacji – drogi gminne. W odległości ok. 1,0 km na południe od granic obszaru objętego projektem zmiany planu przebiega droga krajowa nr 11, natomiast w odległości ok. 2,0 km znajduje się droga wojewódzka nr 183.

Na przedmiotowym obszarze nie występują wody powierzchniowe. W odległości ok. 1,2 km na południe od granicy opracowania projektu zmiany planu zlokalizowane są stawy. Teren opracowania planu zlokalizowany jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Bolemka o kodzie PLRW600023188589, na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Teren objęty opracowaniem planu położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 35, o kodzie GW600035.

Obszar objęty projektem zmiany planu miejscowego położony jest na Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2018 poz. 1614

ze zm.). W odległości ok. 1,8 km od obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001 i w odległości ok. 2,1 km od obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004.

Rozdział trzeci obejmuje informacje o zawartości i głównych celach projektu zmiany planu. Celem opracowania planu jest przeznaczenie terenu pod lokalizację zespołu ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW. Przedmiotem ustaleń projektu zmiany planu dotyczących przeznaczenia terenu jest teren zabudowy produkcyjno – technicznej – farmy fotowoltaicznej wytwarzającej energię elektryczną o mocy przekraczającej 100 kW, oznaczone na rysunku planu symbolami 1PE i 2PE.

Zgodnie z projektem Studium, obszar objęty opracowaniem planu zlokalizowany jest na terenie oznaczonym symbolem PE – obszar rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW – farma fotowoltaiczna wraz ze strefą ochronną. W projekcie planu wyznacza się tereny pod: tereny zabudowy produkcyjno-technicznej – farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefą ochronną, związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu, tereny rolnicze oraz zieleni krajobrazowej, teren drogi wewnętrznej. W związku z powyższym zapisy zmiany miejscowego planu w kontekście docelowych zapisów Studium będą wykazywać zgodność i wzajemne powiązanie.

W rozdziale trzecim omówiono również potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu. Wskazano przy tym, że w związku z tym, że dla przedmiotowego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania terenu, który na *gruntach rolnych ustala możliwość budowy nowych siedlisk oraz obiektów i elementów związanych z produkcją rolną, przetwórstwem rolno-spożywczym i pokrewną działalnością gospodarczą. Z zastrzeżeniem, że zabudowa ta może być realizowana przy istniejących drogach lub do których będzie możliwość dojazdu, z zachowaniem gabarytów i formy spójnej z zabudową sąsiednią, nawiązując do otaczającego krajobrazu, a także z dopuszczeniem możliwości wykorzystania istniejącego siedliska zagrodowego do celów ekologicznej rekreacji i agroturystyki.*

Tym samym stwierdzić można, że obowiązujący plan oprócz zapewnienia możliwości prowadzenia działalności rolniczej (w postaci uprawy roli) dopuszcza również szerokie spektrum możliwości zabudowy przedmiotowej działki (zabudowy powiązanej z działalnością rolniczą, zabudowy zagrodowej). Zatem zmiany w środowisku jakie mogą nastąpić w przypadku braku realizacji projektu planu mogą być potencjalnie znacznie większe, aniżeli zmiany jakie będą mogły nastąpić w oparciu o projekt planu, który wskazuje konkretne przeznaczenie (tj. teren zabudowy produkcyjno – technicznej – farmy fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100kW).

W rozdziale czwartym zawarto informację dotyczącą istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu zmiany planu, do których należą:

- degradacja powierzchni ziemi spowodowaną rolniczym użytkowaniem,
- wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,
- niezadowolająca jakość wód JCWP Boleмки, w granicach której znajduje się przedmiotowy obszar i konieczność osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCWP,
- zaliczenie JCWP Boleмки do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych - odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć.

Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2017-2018 – zamieszczoną na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (www.gios.gov.pl/pl/component/content/article/8-pms/100-badanie-i-ocena-stanu-rzek): stwierdzono, że dla jednolitej części wód powierzchniowych Boleмка PLRW600023188589, na rok badań 2017: klasyfikacja stanu chemicznego jest następująca: stan chemiczny poniżej dobrego, ocena stanu jcwp zły stan wód

Na przedmiotowym terenie nie występują problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Część piąta dotyczy wskazania celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym z podaniem sposobów uwzględnienia tych celów w projekcie zmiany planu. Wykazano, iż zapisy planu gwarantują realizację głównych celów stawianych przez dokumenty rangi międzynarodowej, wspólnotowej, krajowej i lokalnej, tj. przeciwdziałają zmianom klimatu, chronią różnorodność biologiczną, przyczyniają się do racjonalnego wykorzystania wody i energii z rozwojem energetyki odnawialnej, uporządkowania gospodarowania odpadami oraz do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Część szósta omawia potencjalne skutki i oddziaływanie ustaleń projektu zmiany planu na poszczególne komponenty środowiska. Stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu wpłyną negatywnie na:

- zwierzęta, z uwagi na likwidację miejsc bytowania gatunków zwierząt oraz utrudnienie ich migracji w związku z ogrodzeniem terenu inwestycji,
- powierzchnię ziemi, ze względu na przekształcenie i uszczelnienie gruntu w miejscach realizacji inwestycji,
- krajobraz, z uwagi na przekształcenie krajobrazu; należy zaznaczyć, że odbiór wizualny krajobrazu będzie miał charakter subiektywny.

Zakłada się wystąpienie oddziaływania o charakterze pozytywnym na:

- ludzi i dobra materialne, w związku z rozwojem terenów inwestycyjnych, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznych,
- zwierzęta, w związku z możliwością powstania nowych miejsc żerowania i gniazdowania,
- rośliny, z uwagi na możliwość rozwoju roślinności na terenach pomiędzy panelami fotowoltaicznymi,
- wody, z uwagi na zmianę dotychczasowego rolniczego użytkowania gruntów,
- powietrze i klimat, z uwagi na umożliwienie rozwoju elektrowni fotowoltaicznej, dzięki której zostanie ograniczone zużycie paliw konwencjonalnych, a w konsekwencji emisja zanieczyszczeń powietrza.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na zasoby naturalne rozumiane jako surowce naturalne, zabytki oraz obszary Natura 2000 (w granicach opracowania projektu zmiany planu miejscowego nie występują obszary Natura 2000. W odległości ok. 1,8 km od przedmiotowego terenu znajduje się obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001 oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004 w odległości ok. 2,1 km).

W rozdziale siódmym wykazano brak transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji zmiany planu na środowisko.

W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w kontekście projektu zmiany planu dotyczące m.in.:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- odpowiednie wyprofilowanie powierzchni dróg i terenów, zapewniające powierzchniowy spływ wód opadowych oraz w miarę możliwości stosowanie nawierzchni przepuszczających wodę,
- wprowadzenie pomiędzy sektorami paneli nasadzeń niskopiennych żywopłotów, zmniejszających ryzyko kolizji ptactwa wodnego,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- prowadzenie prac ziemnych, z zachowaniem terminów tych prac, wykluczając fundamentowanie w okresie długotrwałych deszczy i roztopów wiosennych, w celu ochrony podłoża,
- realizację sieci infrastruktury jako kablowych.

Rozdział dziewiąty zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, do których należy prowadzenie bieżących analiz, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ocenę skutków realizacji zapisów planów zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku. Ponadto należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie: jakości wód, jakości (zanieczyszczenia) powietrza, jakości gleb, jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu), oddziaływania pól elektromagnetycznych i gospodarowania odpadami.

W rozdziale dziesiątym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

Rozdział jedenasty zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

W rozdziale dwunastym graficznie przedstawiono położenie omawianego terenu

Podsumowując ustalenia zmiany planu, poprzez szereg zapisów zapewniających ochronę istotnych elementów środowiska, prowadzą do zminimalizowania negatywnych skutków nowej urbanizacji. Niezbędnym warunkiem będzie precyzyjne egzekwowanie ustaleń zmiany planu miejscowego i przestrzeganie wymogów środowiska wynikających z przepisów odrębnych. Rozwój zainwestowania przedmiotowego terenu jest możliwy tylko w zakresie funkcji określonych w zmianie planu.

W związku z powyższymi uwagami, przyjęcie proponowanego rozwiązania planistycznego nie wywoła niepożądanych zmian w środowisku, natomiast uporządkuje i udostępni nowe tereny inwestycyjne w gminie Chodzież.